

Mevrouw Peijs, Minister van Verkeer en Waterstaat
© M. Sablerolle – Gouda

Voor een gehandicapt voertuig, zoals een scootmobiel, is geen rijbewijs nodig, want het is geen bromfiet.

Iedereen die in een brommobiel of op een bromfiet rijdt, moet nu een theorie-examen afleggen om het bromfietcertificaat te krijgen en straks komt daar ook een praktijkexamen bij. Als je boven de zeventig bent en al een handicap hebt, omdat je een iets slechter reactievermogen hebt, neem je wel deel aan hetzelfde verkeer als alle anderen. De een zal op landweggetjes rijden, maar de ander rijdt midden in de stad, omdat hij daar toevallig woont. Ik kan niet akkoord gaan met het voorstel om bepaalde mensen ontheffing te verlenen. Als sommige ouderen de examens niet kunnen halen, moeten wij misschien zeggen dat zij ook niet de weg op moeten gaan. Mij lijkt het dat zij daarvoor dan gewoon niet geschikt zijn. Wij hebben in Nederland voor 1 mld. aan doelgroepvoorzieningen voor het vervoer van mensen die ouder en niet goed ter been zijn, zoals het ziekenvervoer. Dat is net zo veel als voor het hele openbaar vervoer. Ik zou zeggen dat zij daarvan gebruik moeten maken en niet het risico moeten nemen dat zij zichzelf of anderen in gevaar brengen.

Mevrouw **Roefs** (PvdA): Dat betekent dat de minister er spijt van heeft dat er op dit moment wel een ontheffingsmogelijkheid is. Op dit moment hoeven mensen die voor 1 juni 1980 zijn geboren niet het theorie-examen te doen.

Minister **Peijs**: Nee, maar die mensen hebben nu 26 jaar ervaring, dus daar kan ik niet veel aan toevoegen. Mensen met een gewoon rijbewijs hoeven ook geen theorie- en geen praktijkexamen te doen. Een gewoon rijbewijs geldt ook voor de brommer. Iemand van boven de zeventig die nog nooit aan het verkeer heeft deelgenomen, dus geen gewoon rijbewijs heeft, en zich dan ineens opgewekt zingend in het verkeer stort – kijk even naar het verkeer in Den Haag – kan beter een taxi bellen. Dat lijkt mij veel nuttiger.

Mevrouw Gerkens vroeg naar de ongevallen met brommobielen. Ik neem aan dat dat in ieder geval in het verslag komt. In 2003 waren er vijf doden bij ongelukken met brommobielen, in 2004 waren dit er tien. In 2003 waren er 23 gewonden, in 2004 26. Het aantal doden is verdubbeld, dus ik denk dat er geen enkele reden is om

te zeggen dat men maar kan gaan rijden. Er is alle reden om even te kijken of men het huidige haastige en jakkerende verkeer nog aankan.

Mevrouw **Roefs** (PvdA): Heeft de minister een onderverdeling naar leeftijd? Een van de dingen die ik heb aangekaart is juist het probleem van jongeren in een brommobiel. Ik heb van organisaties begrepen dat er heel weinig ongelukken gebeuren met ouderen, maar dat het juist de jongeren zijn die zorgen dat het aantal ongevallen met brommobielen toeneemt.

Minister **Peijs**: Laat ik zeggen dat ik niet verwacht dat deze tien doden jongeren waren. Als dat echter wel zo is, laat ik u dit nog vóór de stemmingen weten.

Bij ongevallen met brommobielen zijn in 2003 5 doden en 23 gewonden gevallen en in 2004 10 doden en 26 gewonden. In één jaar tijd is er dus sprake van een verdubbeling van het aantal doden; dat lijkt mij reden tot zorg.

Brommobielen worden getest op verkeersveiligheid, maar het gaat wel om lichte voertuigen; daarop is de maximumsnelheid van de mobiele afgestemd. Ik verwacht dat wij het aantal ongevallen kunnen terugbrengen met de invoering van een theorie- en praktijkexamen, waarbij een bijzondere nadruk wordt gelegd op rijvaardigheid en de bediening van het voertuig.

Ik weet van een man van ongeveer 75 jaar die altijd vol gas over een Zeeuws eiland jakkerde. Toen de politie hem een keer aanhield en hem vroeg of hij iets minder gas kon geven en of hij wel eens in zijn achteruitkijkspiegel keek, antwoordde hij: nee, want daar ben ik al geweest. Kortom, deze man ging met volle kracht vooruit en achteruit kijken was er niet bij. Wellicht is er dus enige reden tot zorg en kan een klein examen geen kwaad.

Mevrouw De Pater vroeg waarom het bromfietrijbewijs zo snel moet worden ingevoerd. Mijns inziens moet dat zo snel mogelijk gebeuren omdat het levens kan redden en het goed is voor de verkeersveiligheid. Wij voeren het praktijkexamen zo spoedig mogelijk in, maar er moet nog een organisatie voor worden opgezet. Daarna kan het in een lagere wetgeving meegenomen worden.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over beide wetsvoorstellen te stemmen.

De vergadering wordt van 16.55 uur tot 19.30 uur geschorst.

Voorzitter: Weisglas

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Regels met betrekking tot het heffen van een structurele bijdrage van verhuurders van woningen ten behoeve van de uitgaven van het Rijk in het kader van de betaalbaarheid van het wonen (Wet betaalbaarheidshemming huurwoningen) (30410).**

(Zie vergadering van 8 juni 2006.)

Voorzitter

De algemene beraadslaging wordt hervat.

De heer **Depla** (PvdA): Voorzitter. In de eerste termijn was één ding duidelijk: de Partij van de Arbeid staat niet alleen. De hele Kamer en de minister zelf vinden de voorliggende wet een slechte wet. Ik geef toe dat eenieder dit in verschillende bewoordingen zegt. De VVD vindt dat de wet geen schoonheidsprijs verdient. De minister gebruikt dezelfde woorden. Het CDA wil een discussie over het hele stelsel en wil de wet eigenlijk maar tijdelijk hebben. De Raad van State vindt net als de Partij van de Arbeid dat de grondslag van de wet niet deugt. Drie jaar geleden is de wet aangekondigd. Nu ligt de wet eindelijk in de Kamer en vindt iedereen dat hij eigenlijk niet deugt. De aanpassingen die na de eerste termijn hebben plaatsgevonden, maken het er niet beter op. Waarom niet ten halve gekeerd in plaats van ten hele gedwaald? Waarom voeren wij niet de door het CDA gevraagde stelseldiscussie voordat wij deze wet en het bijpassende nieuwe huurbeleid invoeren?

De wet is slecht omdat er een negatieve prikkel van uitgaat voor woningbouwcorporaties om te investeren in nieuwbouw en het opknappen van buurten. Hij slecht omdat hij leidt tot hogere huren, waar vooral de lagere inkomens en de middeninkomens voor opdraaien. De kabinetsvoorstellen leiden de komende vijf jaar tot een lastenverzwaring voor huurders met zo'n 3,5 mld. Dat is te lezen in de stukken. De wet is ook slecht omdat het principieel onjuist is om één groep huurders exclusief mee te laten betalen aan de financiering van de huurtoeslag. Kortom, na het huurbeleid dat de lagere inkomens en de middeninkomens laat dalen, is er wederom een voorstel dat de problemen op de woningmarkt groter in plaats van kleiner maakt.

Volgens mij had de Raad van State gelijk. De grondslag van de wet deugt niet. Ik heb nog een paar vragen naar aanleiding van de eerste termijn. Ik stel de vragen in eerste instantie aan de staatssecretaris van Financiën, omdat hij verantwoordelijk is voor een ordentelijke belastingwetgeving. Ik kan mij niet voorstellen dat hij deze wet voor zijn rekening kan nemen.

De kern van de motivatie van deze wet is dat verhuurders door huurprijsregulering en huurtoeslag een zeker rendement hebben. Zij krijgen daarom een heffing om mee te betalen aan de huurtoeslag. In de brief van 8 juni schrijft het kabinet dat de heffing alleen wordt gevraagd van verhuurders die profijt kunnen hebben bij het gevoerde beleid. Kan de staatssecretaris uitleggen welk profijt een verhuurder in een overspannen deel van de woningmarkt van de huurprijsbescherming heeft? Hoe draagt de huurprijsbescherming bij aan het rendement van de verhuurders? Kortom: die redenering klopt niet en bevestigt de kritiek van de Raad van State dat de grondslag niet deugt. Als de huurprijsbescherming de huurprijzen laag houdt, draagt de huurprijsbescherming niet bij aan het rendement. Dan beperkt deze eerder het rendement.

Dit aspect wordt des te prangender nu de heffingsgrondslag in de wet zo wordt gedifferentieerd dat er een verschil ontstaat tussen corporaties en particuliere huurders. Volgens het kabinet kan dit verschil worden gerechtvaardigd, zo lees ik in de brief van 8 juni, doordat toegelaten instellingen door hun doelstellingen een zwaarder belang hebben bij de inspanning van de

overheid. Kan tegen deze achtergrond worden uitgelegd waarom de corporatie in Amsterdam, die vooral geremd wordt door het huurbeleid – de vrije markt zal immers tot een huurexplosie leiden – meer belang heeft bij de huurprijsregulering dan een particuliere verhuurder in Groningen? Door deze differentiatie wordt de kritiek van de Raad van State, dat er een verband moet zijn tussen de heffing en het profijt van het huurbeleid en de huursubsidie, in feite erkend. Er zijn grote verschillen in de mate waarin corporaties kunnen profiteren van het huurbeleid. Soms zijn die verschillen groter dan tussen particuliere verhuurders en corporaties. Kunnen individuele corporaties dan niet ook een gerechtvaardigd beroep doen op de korting van 35%?

De motivatie van het kabinet bij deze heffing is toch een beetje gezocht. Ik heb gisteravond de stukken nog eens bekeken. Ik concludeer dat de motivatie van de heffing steeds verandert. Eerst is er een heffing omdat de huurders profiteren van de huurtoeslag. Daar kwam kritiek op van de Raad van State. Daarop is de memorie van toelichting iets veranderd. Toen werd gezegd dat de verhuurders van het hele huurbeleid van de overheid profiteren. In de nota naar aanleiding van het verslag is te lezen dat particuliere verhuurders en corporaties op dezelfde manier van het huurbeleid van de overheid profiteren en de commerciële verhuurders daarom niet vrijgesteld kunnen worden. Toen kregen wij de brief van 8 juni, waarin ineens werd beweerd dat particuliere verhuurders terecht minder betalen aan de heffing omdat zij minder profiteren van het overheidsbeleid. Corporaties moeten meer betalen omdat zij profiteren van de borging van hun leningen. Dat is een volstrekt nieuw argument. Kan de minister nog eens op een rijtje zetten welke motiveringen zij vanaf de indiening van het voorstel bij de Raad van State heeft gehanteerd voor de grondslag van de heffing? Wat waren de motieven om telkens de motivatie te veranderen?

Tegen die achtergrond beginnen wij het idee van GroenLinks van vorige week te gaan steunen om nog een advies van de Raad van State te vragen. Toen de Raad van State het wetsvoorstel kreeg, had de Raad van State kritiek. Toen is er van alles gebeurd. Ik ben benieuwd wat nu hun kritiek is. Of vindt de Raad van State dat het wetsvoorstel deze keer wel de toets der kritiek kan doorstaan? De kritiek van de Raad van State was immers niet mals. Ik kan mij niet voorstellen dat ook maar één partij daartegen is, want als Tweede Kamer zijn wij verantwoordelijk voor deugdelijke wetgeving. Wij moeten ons werk gewoon doen.

Ik heb ook een vraag aan de staatssecretaris. De huurtoeslag is een inkomensondersteunende maatregel waarvoor de verantwoordelijkheid primair bij de overheid ligt. Daar is geen verschil van opvatting over. Via de heffing op verhuurders moeten de huurders die geen huurtoeslag ontvangen, meebetalen aan de bezuiniging op VROM. Zoals al eerder opgemerkt, vindt de PvdA-fractie het principieel onjuist om een beperkte groep huurders die geen huurtoeslag ontvangen, mee te laten betalen aan de bezuiniging op VROM. Bovendien leidt dit ertoe dat de zwaarste lasten niet worden gedragen door de sterkste schouders, maar door een beperkte groep, omdat die toevallig huurt. In de brief van 8 juni is bevestigd dat het een unicum in het Nederlandse belastingstelsel is dat een specifieke groep wordt aangeslagen om mee te betalen aan een inkomensondersteunende maatregel. Mijn vraag aan de staatsse-

Depla

cretaris is of wij nog meer van dit soort maatregelen kunnen verwachten. Ik kan bijvoorbeeld het voorstel bedenken dat uitgevers gaan meebetalen aan de studiefinanciering. De overheid subsidieert immers universiteiten en heeft een stelsel van studiefinanciering georganiseerd; dat is dus een beetje vergelijkbaar met de huurprijzbescherming en de huurtoeslag. Hierdoor zijn er meer studenten en is er een stabiele afzetmarkt voor studieboeken. Kortom, in analogie met deze betaalbaarheidswet is dat een afdoende onderbouwing om over te gaan tot een studieboekenheffing ter financiering van de studiefinanciering. Wat zou de reactie van de staatssecretaris zijn als de minister van OCW met dit voorstel naar hem toe zou komen?

Ik heb nog een vraag voor de staatssecretaris. Er zijn problemen bij de Belastingdienst. Daarover is vorige week uitgebreid in de Kamer gediscussieerd. Ook op het punt van de huurtoeslag zijn er nog steeds veel problemen. Daar stellen wij regelmatig vragen over, maar keer op keer blijkt dat het toch nog niet op orde is. Toen wij aan de huurtoeslag begonnen, was het verhaal dat alles onder controle was. Helaas moeten wij concluderen dat dit nog steeds niet onder controle is. Nu schrijft de staatssecretaris weer dat er bij uitvoering van deze wet door de Belastingdienst volstrekt geen uitvoeringsproblemen zijn. Is dat weer hetzelfde "geen enkel probleem" dat wij gewend zijn bij de huurtoeslag, de zorgtoeslag en de wet inzake VUT, prepensioen en levensloop? Moeten wij ons niet afvragen of wij dit risico weer moeten nemen? Wat heeft de hoogste prioriteit? Het tijdig uitbetalen van de huurtoeslag aan mensen die de toeslag nodig hebben of het organiseren van deze heffing?

Het moge duidelijk zijn dat de PvdA-fractie het wetsvoorstel in deze vorm niet kan steunen. Wij zijn echter constructief zoals altijd. Daarom heeft de PvdA-fractie een amendement ingediend dat de negatieve effecten van dit wetsvoorstel wegneemt. Met ons amendement wordt dit een wet die corporaties niet afremt om te investeren, maar die corporaties juist een prikkel geeft om te investeren in het opknappen van buurten en het bouwen van woningen. Met dat amendement wordt de rekening niet bij de huurders met een laag inkomen of middeninkomen gelegd. Helaas is de minister in eerste termijn niet lovend geweest over ons amendement. Zij is ook niet echt ingegaan op de inhoud van het amendement.

Door de wijziging die vorige week heeft plaatsgevonden, is de grondslag van de heffing ineens veranderd. Ook wij wilden de particulieren vrijstellen van de heffing, maar dat was logisch tegen de achtergrond van ons amendement en onze opvattingen over het huurbeleid. Als je de huren niet verhoogt, is er geen enkele reden om particuliere verhuurders mee te laten betalen aan een heffing. Nu het huurbeleid gewoon doorgaat, ziet de PvdA-fractie echter geen enkele reden om de particuliere sector vrij te stellen van deze heffing. Particuliere verhuurders kunnen immers hun inkomstencapaciteit vergroten zonder dat zij een evenredige bijdrage leveren aan de bezuinigingsdoelstelling.

Dan de dekking van het voorstel. Het nieuwe voorstel kost 75 mln. meer. Dat wordt ineens uit de hoge hoed getoverd. Eerst was 160 mln. dit jaar geen probleem en nu is deze extra 75 mln. geen probleem. Waar wordt dit eigenlijk uit gefinancierd? Dit kabinet en het sociale CDA voorop heeft dus wel geld over om de particuliere

verhuurders extra inkomen te geven, maar niet om de korting op de huursubsidie te beperken. Wat als de huren 1,5% meer stijgen dan verwacht? Hoeveel stijgt de huurtoeslag dan meer en wat blijft er dan nog over van de inkomsten van dit wetsvoorstel?

In de laatste zin van haar brief van 8 juni schrijft de minister dat de huurwetten al terug zijn van de Raad van State. In de eerste termijn zei zij dat zij daar nog heen moesten. Wanneer heeft zij het advies van de Raad van State gehad? Voor of na 17 maart? Moeten wij uit haar uitspraak in eerste termijn concluderen dat zij het advies van de Raad van State nog niet heeft gezien en ook dat het advies van de Raad van State niet zo lovend is dat zij het wetsvoorstel meteen na haar interview met de Volkskrant – waarin zij stelde dat de vertraging de schuld is van de Tweede Kamer – naar ons hebt gestuurd?

□

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb het voorrecht om vanavond Ineke van Gent te vervangen en dat bood mij de kans om dit wetsvoorstel dat ik tot nu toe nog niet zo goed bestudeerd had eens goed te bekijken. Eerlijk gezegd vroeg ik mij los van de inhoud ervan af wat hier nu weer werd opgetuigd. Wat is de ratio, waar komt dit vandaan, wie begint er nu aan zoiets? Wat een regels! Ik zag gisterenavond staatssecretaris Wijn nog op de televisie en hoorde hem zeggen dat alles beter zou moeten worden uitgelegd, maar dit kan je toch aan niemand uitleggen? Probeer maar eens uit te leggen wat hier gebeurt! De staatssecretaris zal dan wel heel lang bezig zijn! Wat een gedoe, wat een bureaucratie levert dit allemaal op en wat voor criteria worden bepaald! Het was al niet best, maar na overleg met de coalitie komt de minister met een nota van wijziging – dat hebben wij wel vaker in het huur dossier gezien – waarmee het nog weer ingewikkelder wordt gemaakt en varianten op varianten worden gestapeld, uitzonderingen op uitzonderingen! Het is echt een verzuchting uit de grond van mijn hart. Dit kabinet is wat dit betreft echt het spoor bijster en doet precies het andere dan wat het zegt, namelijk de boel eenvoudiger maken, minder en heldere en te begrijpen regels. Iedere logica op dit punt is volgens mij zo langzamerhand wel zoekgeraakt.

Voorzitter. Als ik de inhoud van het wetsvoorstel na de tweede nota van wijziging bezie, dan is het klip en klaar dat het kabinet voor dit voorstel een meerderheid in de Kamer probeert te verwerven en dat het daarom vooral de heren Hofstra en Van Bochove tegemoet heeft willen komen. De wet krijgt nu een tijdelijk karakter – een wens van het CDA – en wel tot 2010. Mijn fractie vindt dat een verbetering, want hoe korter hoe beter! Ik denk wel dat hiermee de kans alleen maar groter wordt dat deze wet niet veel langer dan een jaar zal leven en dat zij al bij de komende kabinetsformatie om zeep zal worden geholpen – dat zou mijn hartgrondige wens zijn – en er een veel helderder systeem voor terugkomt of, beter nog, de huurslag wordt betaald uit de algemene middelen.

Daarnaast is de VVD-fractie tegemoet gekomen met een nieuwe korting voor de particuliere verhuurders. Dat is een uitermate interessante en verder complicerende wijziging die de vraag naar de grondslag van deze regeling alleen nog maar pregnanter maakt. Mijn collega Ineke van Gent heeft er in eerste termijn al voor gepleit om de Raad van State nog eens juist naar deze punten te laten kijken. Ik herhaal dat verzoek op dit moment met

Duyvendak

klem. Is de minister bereid om de Raad van State vooral over de grondslag nog eens om advies te vragen?

Inhoudelijk gezien is de korting voor particuliere verhuurders – in de woorden van Ineke van Gent – natuurlijk schandalig. De huurders betalen mee aan de huurtoeslag voor de armste huurders en daar komt nu achter: en de rijke huurders betalen minder. Dat is per saldo toch het resultaat van het huidige voorstel. Dat betekent dat de pijn die al oneerlijk verdeeld werd alleen nog maar nog oneerlijker wordt verdeeld. Tegelijkertijd wordt het gat tussen de extra opbrengsten die de particuliere verhuurders weten te realiseren dankzij het beleid van minister Dekker en de extra kosten die daar tegenoverstaan alleen maar groter. Zij blijven door de liberalisering extra opbrengsten houden en de extra kosten worden 75 mln. geringer. Dank je wel, kassa!, denkt de particuliere verhuurder met meer dan 25 woningen. Ik denk dat een verhuurder met 24 woningen er nog snel een zal bij kopen.

Komt het bedrag van 75 mln. uit de algemene middelen? Het is toch niet waar dat dit gat wordt gedekt door de begroting van VROM, bijvoorbeeld door verlaging van de huurtoeslag? Om hier volstrekte duidelijkheid over te krijgen, dien ik de volgende motie in:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering voornemens is, de Interimwet betaalbaarheidshemming huurwoningen spoedig in werking te laten treden;

constaterende dat de regering in dit voorstel van wet heeft vastgelegd dat verhuurders in de particuliere sector een korting krijgen op de betaalbaarheidshemming van in totaal 75 mln. in de periode tot 2010 en dat voor deze korting geen dekking is aangegeven;

overwegende dat het na alle bezuinigingen op de huurtoeslag onwenselijk is wanneer de huurders zouden moeten opdraaien voor dit tekort van 75 mln. op de VROM-begroting;

verzoekt de regering, de dekking voor deze 75 mln. te zoeken buiten de VROM-begroting,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Duyvendak en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 23 (30410).

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Ervan uitgaande dat dit de laatste termijn zou zijn wat ik niet hoop, want ik hoop dat de regering dit wetsvoorstel terugstuurt naar de Raad van State, wil ik tot slot zeggen dat mijn fractie dit een heel slecht wetsvoorstel vindt. Voordat wij dit type ingrepen doen, zouden wij eerst een discussie moeten voeren over de toekomst van de woningmarkt en van de hypotheekrenteaftrek. Mijn fractie is verder van

mening dat overschotten van de corporaties niet mogen worden gebruikt om de tekorten van minister Zalm te dichten, maar moeten worden gebruikt om meer betaalbare huur- en koopwoningen te bouwen.

Als dit wetsvoorstel blijft zoals het nu is, zullen wij ertegen stemmen.

□

De heer **Van Bochove** (CDA): Voorzitter. Ik dank de minister voor haar antwoord in eerste termijn en voor het schriftelijke antwoord vorige week op enkele vragen. Het is goed dat de staatssecretaris aan de tweede termijn van dit debat deelneemt. De minister zal die mening delen, want in de eerste termijn zei zij dat zij zijn hulp nodig heeft. Daar kunnen wij vandaag van profiteren.

De minister heeft in haar antwoord in eerste termijn strak vastgehouden aan de lijn in en feitelijk de letterlijke tekst van het voorliggende wetsvoorstel. Voor wijziging was geen ruimte. Daarmee gaf de minister een voorlopig oordeel over onder andere de ingediende amendementen. Dit voorlopige oordeel leidde in feite al tot veroordeling, lees afwijzing. Na ampele overwegingen heeft de minister ervoor gekozen om een tweede nota van wijziging uit te brengen.

Het voorstel om de wet een tijdelijk karakter te geven, een interim-wet, heeft de instemming van de CDA-fractie. Als de opdracht waarover ik in eerste termijn sprak, voortvarend ter hand wordt genomen, kan de tijdelijkheid misschien nog wel eerder worden opgeheven, maar in ieder geval is het partijen nu duidelijk dat zij ervoor staan om tot een oplossing te komen. De wet dient inderdaad niet voor de eeuwigheid te zijn, zoals de minister schrijft. De stok achter de deur die wij in het debat in eerste termijn hebben benoemd, is weliswaar in de wet opgenomen, maar het is duidelijk dat de minister de "opdracht" oppakt, waardoor de wet een interim-wet wordt en partijen worden aangezet om tot een adequate oplossing te komen.

Het tweede voorstel in de nota van wijziging heeft betrekking op de heffingsgrondslag binnen de voorgestelde heffingssystematiek op basis waarvan de verhuurders die geen toegelaten instelling zijn, minder heffing gaan betalen dan een toegelaten instelling. Volgens mij verandert de grondslag niet, maar verandert er iets in het tarief. In mijn eerste termijn heb ik gezegd dat ik het voor de hand vind liggen dat alle verhuurders een bijdrage leveren. Dat blijft ook na deze tweede nota van wijziging overeind staan. De minister motiveert de gronden waarop een nuancering van het oorspronkelijke voorstel gerechtvaardigd is. Blijft met dit voorstel de houdbaarheid van mogelijke procedures, waaraan de minister zo terecht hecht, overeind?

Deze aanpassing kost geld en wel 75 mln. over de looptijd van de interim-wet. Nergens blijkt hoe dit gefinancierd gaat worden. Daarover wil ik graag duidelijkheid. Ik vraag de minister die duidelijkheid in dit debat te geven. Voor de CDA-fractie is het niet denkbaar dat dit bedrag door VROM opgebracht wordt. Het is ook niet denkbaar dat het ten laste van de huurtoeslag gebracht wordt. Er moet dus elders een oplossing worden gevonden. Onduidelijkheid mag er na dit debat op dit punt niet meer bestaan.

De heer **Depla** (PvdA): U hebt altijd gezegd dat er geen reden is om particuliere verhuurders vrij te stellen van

Van Bochove

deze heffing. Die vrijstelling is er misschien dan niet gekomen, maar zij hebben wel een forse korting gekregen. Welke argumenten in de brief vindt u zo sterk dat de particuliere verhuurders een korting van 35% zouden moeten krijgen?

Ik ben het met u eens dat die 75 mln. niet uit de begroting van VROM gehaald mag worden, maar was het niet veel beter geweest om die 75 mln. te gebruiken om de korting op de huursubsidie te verlagen?

De heer **Van Bochove** (CDA): Het argument van de minister dat particuliere verhuurders in mindere mate hebben geprofiteerd van voorzieningen heeft een rol gespeeld bij de afweging van mijn fractie. Wij kunnen dit argument van de minister volgen.

Na mijn eerste termijn zal het u niet verbazen dat ik het liefst een knip zou aanbrengen in de discussie over de huurtoeslag en de modernisering van het huurbeleid aan de ene kant en de betaalbaarheidshoofsheffing aan de andere kant. De minister is ingegaan op de wens van een deel van de Kamer om te komen tot een aanpassing. Dat is een goede zaak, maar ik wil wel duidelijkheid krijgen over de financiering van deze aanpassing. De financiering moet mijns inziens uit de rijksmiddelen komen, maar zonder de VROM-begroting aan te tasten. Als je dat wel zou doen, is de kans namelijk heel groot dat je de huidige bezuinigingen niet met 75 mln. verlaagt maar juist met 75 mln. verhoogt. Dat wil ik voorkomen.

De heer **Depla** (PvdA): U kunt zich vinden in het argument dat de particuliere sector minder heeft geprofiteerd dan de corporaties. U moet mij dan eerst maar eens uitleggen waarom dat zo zou zijn. Weegt dat argument verder echt zo zwaar voor u dat u daaraan 75 mln. wilt besteden? Je kunt die 75 mln. namelijk ook gebruiken voor een verlaging van de korting op de huursubsidie.

De heer **Van Bochove** (CDA): Dat laatste is door de modernisering van het huurbeleid niet mogelijk. De beleidskaders liggen vast en het is dan ook precies bekend welk bedrag bezuinigd moet worden. Dat is 250 mln. plus het boveninflatoire deel. Als je er een component uithaalt, zul je daarvoor elders compensatie moeten vinden. Als je dat niet doet, ben je eigenlijk bezig met een extra bezuiniging op de huurtoeslag. Die lijn wilde ik niet volgen.

De heer **Depla** (PvdA): U accepteert die korting van 35% heel gemakkelijk. Die korting wordt gefinancierd met 75 mln. uit de algemene middelen. De nood die is ontstaan door verlaging van de huursubsidie, is veel groter dan de nood in de particuliere sector. Het argument van de minister is dan ook te zwak om te rechtvaardigen dat de korting op de heffing voor particulieren wordt gecompenseerd.

De heer **Van Bochove** (CDA): In eerste termijn hebben wij dit al uitvoerig bediscussieerd. Met alle plezier herhaal ik echter dat de bezuiniging van 210 mln. op de huurtoeslag noodzakelijk was voor de financiering van de rijksfinanciën. Het departement van VROM moest een bijdrage aan deze bezuiniging leveren en daarom is op het ISV en de toenmalige ihs bezuinigd. Wij staan nu aan de vooravond van een nieuwe operatie en wij moeten voorkomen dat daardoor aanvullende bezuinigingen

nodig worden. Ik wil die bezuinigingen vermijden door van de minister te vragen dat zij deze 75 mln. niet zoekt op de begroting van VROM maar in de algemene rijkskas. Daarmee wordt de huurtoeslag volstrekt vrij gelaten.

De heer **Depla** (PvdA): De huurtoeslag kan ook verhoogd worden door een deel van die korting terug te draaien en deze niet ten gunste van de particuliere sector te laten komen. Waarom wilt u die korting toekennen terwijl met hetzelfde geld een veel belangrijker doel te realiseren is? Die particuliere sector heeft geen cent minder ruimte in het huurbeleid gekregen. U hebt in alle debatten gezegd dat er geen reden is om de particuliere sector veel meer huurruimte te gunnen zonder daarvoor iets terug te doen. Nu krijgt die sector die ruimte echter toch terwijl deze beduidend minder daarvoor hoeft te doen.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik wil voorkomen dat bezuinigingen op de individuele huurtoeslag ontstaan als gevolg van deze operatie. Om die reden heb ik enerzijds begrip voor de keuze, namelijk om een nuancering aan te brengen in het tarief ten behoeve van de particuliere verhuurders. Anderzijds wil ik voorkomen dat het bedrag van 75 mln. verkeerd terecht komt. Vandaar mijn pleidooi aan de minister om vandaag heel duidelijk te maken dat hetgeen ik zojuist heb gezegd ook gebeurt.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Het blijft natuurlijk heel tragisch dat het CDA die 75 mln. besteedt aan de particuliere huiseigenaren wier nood op zijn minst zeer beperkt is – die er soms zelfs heel warmpjes bijzitten – en dat het bedrag niet beschikbaar komt aan de huurders die al zoveel harde klappen van dit kabinet hebben gehad. Dat blijft tragisch. U weet daar eigenlijk geen goed verhaal over te vertellen, maar dat komt waarschijnlijk omdat het een deel van de coalitiedeel is. Mijn vraag is echter gericht op de door mij ingediende motie: mag ik u uitnodigen om deze mede te ondertekenen? Uw pleidooi is letterlijk gelijk aan de tekst van mijn motie. Ik kan zo een gewijzigde versie laten rondgaan.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik heb met belangstelling kennis genomen van uw motie en ik ben ook heel benieuwd naar wat het kabinet daarop zegt. Feitelijk ga ik ervan uit dat uw motie volstrekt overbodig is. Ik hoef haar dus niet te meeondertekenen.

Aan het begin van mijn eerste termijn heb ik het amendement op stuk nr. 15 ingediend. De reactie van de minister daarop heeft mij tevreden noch gerustgesteld. Kennelijk bestaat er twijfel over het kunnen binnenhalen van de heffing. Ik vind dat verontrustend. Er worden termen gebruikt als "financieel risico". Het antwoord stelt mij niet tevreden omdat dat absoluut niet onderbouwd is. Ook de relatie met mogelijke vergelijkbare werkwijzen van de Belastingdienst op andere terreinen is mij niet duidelijk. De minister riep de staatssecretaris te hulp. Ik ga ervan uit dat ik met dit amendement op de goede weg ben. Ik heb dan ook in de beantwoording van de minister in eerste termijn geen aanleiding gezien om het amendement in te trekken. Ik vind niet dat er vanwege onzekerheid over het binnenkomen van de gelden een extra toeslag moet worden betaald. De Belastingdienst int immers; hij heeft een eigen werkwijze en is preferent bij het innen van gelden. Ik twijfel er dan ook niet aan dat die opbrengst gewoon binnenkomt.

Van Bochove

Ik kom op mijn amendement op stuk nr. 21, voorheen stuk nr. 16. Na de tweede nota van wijziging heb ik getwijfeld over de handhaving daarvan. Ik ben tot de conclusie gekomen dat het amendement wel gehandhaafd moet worden omdat ik een prikkel wil inbouwen voor de corporaties die hun huurbeleid zo gematigd mogelijk willen houden. Ik wil die matiging belonen en financieren. Om die reden amendeer ik de drempels uit het wetsvoorstel; met het verdwijnen van de bovenste drempels kunnen extra inkomsten worden gegenereerd terwijl een onderste drempel gecreëerd kan worden door corporaties te stimuleren om een gematigd huurbeleid te voeren. Als corporaties dat goed doen, dan moeten zij daarvoor beloofd worden. In mijn toelichting bij het amendement staat al dat wanneer zich aan de ene kant een plus voordoet, deze een min aan de andere kant kan financieren. Corporaties worden op die manier gestimuleerd tot het voeren van een gematigd huurbeleid. Om die reden handhaaf ik het amendement op stuk nr. 21, voorheen stuk nr. 16.

Ik geef een korte reactie op het amendement op stuk nr. 21, voorheen stuk nr. 11. Dat is een uitgebreid amendement, bijna een initiatiefwetsvoorstel. Ik heb dat in eerste termijn al gezegd, waarbij ik mijn waardering uitsprak voor al het werk dat de heer Depla daarvoor heeft verzet. Maar eerlijk gezegd begrijp ik niet zoveel van het voorstel. De Wet betaalbaarheidshemming huurwoningen wordt vervangen door de wet Deplahemming. Als de reserves in steen die bij goed lopende corporaties zijn vertaald in betaalbare huren voor alle huurders worden vervangen door leningen waarop rente is verschuldigd, krijgen deze corporaties fors hogere rentelasten. Daarmee zullen zij toch ook de huren moeten belasten. Hoe zit het dan met de solidariteit als het gaat om de verdeling van de pijn? Als de heer Depla toch tegen dit wetsvoorstel is, zoals hij nadrukkelijk heeft gezegd, moet hij met een creatief voorstel komen om niet de ene heffing te vervangen door een andere heffing, die in de praktijk alleen nog maar slechter is. Het amendement van de fractie van de PvdA kan op dat punt niet op mijn steun rekenen.

De heer **Depla** (PvdA): Dit verbaast mij wel enigszins, want het bedrag is gelijk, dus wij halen even veel geld uit de sector. U kunt dus niet zeggen dat huurders door mijn voorstel meer gaan betalen, juist minder, want de huren gaan in mijn voorstel beduidend minder omhoog. Ook uit gezamenlijk onderzoek dat onze commissie heeft verricht, is gebleken dat er heel veel overreserves bij de corporaties zijn. Zij zijn alleen niet gelijk verdeeld. Als wij dan toch geld uit deze sector halen, laten wij dat dan doen met als motto "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" en laten wij dan de grootste bijdrage vragen van de corporaties met de meeste overreserves en de kleinste investeringsnoodzaak. Dat lijkt mij niet meer dan logisch en bovendien heel goed aansluiten bij het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. U spreekt over solidariteit. Ik kom daaraan juist tegemoet. Het lijkt mij dan ook een heel goed idee om mijn voorstel te steunen.

De heer **Van Bochove** (CDA): U hebt het in uw amendement zo georganiseerd dat corporaties die in de afgelopen jaren een zorgvuldig beleid hebben gevoerd op het gebied van huren en treasury nu worden aangeslagen. Wij weten allen, zoals ook blijkt uit

onderzoek van het WSW en van het Centraal Fonds Volkshuisvesting, dat het vermogen van die corporaties in de stenen zit. Als wij de heffing willen innen die u bij de "rijke clubs" neerlegt, moeten zij geld lenen. Dat betekent een rentelast, die door iemand moet worden opgebracht. U komt met het verwijt dat dit een slecht wetsvoorstel is, dat de corporaties en daarmee de huurders belast, maar u doet precies hetzelfde, zij het via een andere weg en maar voor een bepaald aantal huurders, namelijk die huurders die in de afgelopen jaren het geluk hebben gehad bij corporaties te zitten die zo zorgvuldig met hun geld zijn omgegaan.

De heer **Depla** (PvdA): Hier slaat de heer Van Bochove de plank helemaal mis.

De heer **Van Bochove** (CDA): Dat dacht ik wel, dit past u niet, maar de redenering klopt.

De heer **Depla** (PvdA): Nee, het gaat om de feiten. Als u de plank niet mis slaat, zal ik de eerste zijn om dat te erkennen, maar in dit geval zit u er echt naast. U steunt een heffing waardoor huurders in de komende vijf jaar 3,5 mld. meer lasten moeten betalen dan in de huidige situatie. Dat is in ons voorstel niet het geval. U steunt een heffing waarbij corporaties die veel gereguleerde woningen in bezit hebben in buurten waar weinig ruimte is voor huurverhoging gewoon een heffing moeten betalen, terwijl diezelfde corporaties vaak enorm moeten investeren, juist in buurten waar het op dit moment niet goed gaat. Dat blijkt ook uit cijfers die wij van de minister hebben gekregen. De PvdA zegt daarvan dat dit de buurten zijn waarin de overheid en de corporaties extra moeten investeren. U haalt bij die corporaties net zo veel geld weg als bij corporaties die die investering-sopgave niet hebben. Dat gaat dan ten koste van de investeringen in buurten waar het echt beter moet en waarbij wij prioriteit leggen. Die prioriteit leggen wij niet bij corporaties met hoge eigen reserves en een lage investeringsopgave. Het is toch niet meer dan logisch dat wij het geld daar weghalen waar het niet productief kan worden ingezet?

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik houd een pleidooi, ook voor de corporaties die misschien voor zichzelf geen investeringsopgave hebben in hun eigen bezit, om die investeringsopgave die elders ligt ook te verrichten. In dat opzicht pleit ik nadrukkelijk voor solidariteit. Ik houd een pleidooi om een huurbeleid in stand te houden dat niet in extreme mate afwijkt van datgene wat in de afgelopen tien jaar in dit land gebruikelijk was, een huurbeleid dat in het eerste jaar van die periode de laagste huurstijging kende sinds 1959. De heer Depla beschouwt dit als een open deur, maar het bestaat. Dit is dus een huurbeleid dat op dat punt de toets der kritiek kan doorstaan. Ik houd ook een pleidooi om een huurbeleid in stand te houden dat niet in extreme mate afwijkt van hetgeen de afgelopen tien jaar in dit land gebruikelijk was. In het eerste jaar van deze periode heeft het huurbeleid de laagste huurstijging gekend sinds 1959. Op dat punt kan het huurbeleid de toets der kritiek doorstaan. Ik houd eraan vast om een heffing tot stand te brengen waaraan alle corporaties in evenwicht bijdragen en waarvan hetzelfde aspect deel uitmaakt als in het voorstel van de heer Depla. Je moet uiteindelijk meer geld onttrekken en dat ten laste brengen van de

Van Bochove

huurders. In mijn voorstel gebeurt dat door het betalen van de heffing en in zijn voorstel door het betalen van de rente.

De heer **Depla** (PvdA): De heer Van Bochove erkent daarmee dus dat de reden van de hogere huren is gelegen in het feit dat de heffingopbrengsten moeten worden opgebracht. Het eerste verschil is dat hij meer heffing uit de markt moet halen dan ik. Het tweede verschil is dat hij zegt dat hij corporaties die over-reserves hebben, wil prikkelen om door matching het geld aan een ander te geven. Als hij mijn amendement goed heeft gelezen, kan hij vaststellen dat de heffingsgrondslag wordt bepaald op basis van de reserves minus de investering minus de matching. Corporaties die vrijwillig matchen, betalen minder heffing. De heer Van Bochove heeft gelijk dat vorig jaar inderdaad sprake was van de laagste huurverhoging sinds tijden. Daarvoor roem ik hem bij elke gelegenheid die zich voordoet. Dat is ons heel goed bevallen. Waarom gaan wij er de volgende jaren niet mee door? Waarom moeten de huren de komende jaren langzaam maar zeker met 3% tot 4% boven de inflatie stijgen?

De heer **Van Bochove** (CDA): In de eerste plaats gaan wij door met het gematigd huurbeleid. De heer Depla moet daarvoor nog maar eens naar de brief kijken waarin de minister de getallen daarover noemt. In de tweede plaats is de modernisering van het huurbeleid onder andere ook bedoeld om extra investeringen in de woningbouw mogelijk te maken voor herstructurering, nieuwbouw en vernieuwbouw. De opbrengst van de modernisering huurbeleid is zeker niet in de eerste plaats bedoeld om de heffing te betalen. De corporaties zullen met het betalen van de heffing inderdaad voor een deel interen op hun vermogen. Elke corporatie zal zijn bijdrage moeten leveren. Mijn kritiek op de heer Depla betreft het feit dat hij ervoor kiest om een beperkt aantal corporaties die in zijn ogen heel veel vermogen hebben, de heffing te laten betalen. In mijn visie zit dat vermogen vast in steen en moeten zij het geld om de heffing te kunnen betalen dus lenen. Hij doet alsof hij daarmee dan de huurders niet belast, maar dat is wel degelijk het geval omdat zij de rentelast zullen moeten opbrengen. Dat kan de heer Depla gewoon niet ontkennen.

De heer **Depla** (PvdA): Het bedrag dat ik aan de sector vraag is de helft van wat de heer Van Bochove er weghaalt. Als het al juist is dat de huurders moeten opdraaien voor het betalen van de rente, betekent dit in ieder geval dat de huurverhoging de helft minder is. Ik meen dat het zelfs nog minder zal zijn omdat wij de heffing neerleggen bij corporaties met oververmogen die een lage investeringsopgave hebben. De heer Van Bochove hanteert het principe van gelijke monniken, gelijke kappen. Hier ligt duidelijk een verschil tussen het CDA en de Partij van de Arbeid. Wij vinden dat corporaties in steden en op plaatsen waar een grote woningopgave bestaat omdat de woningnood hoog is, moeten worden geprikkeld om te investeren. Van hen moeten wij dus niet heffen. Corporaties die een lage investeringsopgave hebben maar een groot eigen vermogen, moeten vooral doorgaan met hun werk. Maar onder het motto dat de sterkste schouwers de zwaarste lasten dragen, kunnen wij hen vragen hun steentje bij te dragen. Dan hoeven de huren niet eens omhoog.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik kan mij indenken dat de heer Depla het amendement dat ik zojuist heb gewijzigd, waarmee het stuknummer is veranderd van 16 in 21, zal steunen omdat ik corporaties nadrukkelijk stimuleer om de huurverhoging zo laag mogelijk te laten zijn zodat zij minder heffing zullen hoeven te betalen. Daarmee sluit het amendement uitstekend aan bij het laatste deel van het betoog van de heer Depla.

De heer **Hofstra** (VVD): Ik wil de heer Van Bochove nog een tweetal vragen stellen over het amendement op stuk nr. 21. Geldt het hogere of lagere huurpercentage voor de hele sector of wordt het per corporatie c.q. particuliere verhuurder toegepast? Hij koppelt de heffing aan de huurverhogingen. Zou het niet beter zijn een koppeling te leggen met een groter of kleiner beslag op huurtoeslag? Daar gaat het in financiële zin in wezen immers om.

De heer **Van Bochove** (CDA): Een hogere of lagere huurtoeslag wordt veroorzaakt door de wijze waarop verhuurders omgaan met huurverhogingen. Als de verhuurders besluiten om alle huren met 10% te verlagen, zullen de effecten op de huurtoeslag aanzienlijk zijn. Met zijn eerste vraag moet hij mij nog even helpen, want die is mij helaas ontschoten.

De heer **Hofstra** (VVD): Op zich is het begrijpelijk dat de huurtoeslag lager zal zijn als de huren minder hoog worden vastgesteld. Het is overigens de vraag of het evenredig zal zijn. Wordt het percentage toegepast per sociale of particuliere verhuurder, of voor de hele sector?

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik meen dat mijn amendement zodanig is geformuleerd dat het de hele sector betreft. Er zal vanzelfsprekend een verdeelsleutel moeten worden gevonden om de verhuurders hierin tegemoet te komen. Eerlijk gezegd heb ik mij niet in deze detaillering van mijn amendement begeven. Ik meen dat dit een uitvoeringsaspect is waarmee de minister zich kan bezighouden.

□

Mevrouw **Gerken** (SP): Voorzitter. In de ogen van de SP-fractie zijn wij weinig opgeschoten met de eerste termijn van de behandeling van de Interimwet betaalbaarheidshoofdschikking huurwoningen. Meningsverschillen zijn in deze zaal gebruikelijk, maar bij dit debat leek het wel of de vertegenwoordigers van de twee kampen van verschillende planeten afkomstig waren.

Ik heb zelf weer wat geleerd. Ik dacht altijd dat een majeure wijziging op een wetsvoorstel een flinke verandering inhield. De minister van Volkshuisvesting vindt dat haar reactie op het advies van de Raad van State als een majeure wijziging beschouwd moet worden, zonder dat er ook maar iets aan het wetsvoorstel is veranderd. Is dat een parlementair novum, of is het de gebruikelijke gang van zaken, zoals je bijna zou mogen opmaken uit de woorden van de minister? Ik vind het jammer dat de heer Van der Vlies er nu niet bij is. Hij had daar wellicht iets verstandigs over kunnen zeggen.

Inmiddels heeft de Kamer een tweede nota van wijziging ontvangen. Dat is wel een majeure wijziging. Die wijziging wordt zonder een advies van de Raad van State aan de Kamer voorgelegd. Formeel kan dat

Gerkens

natuurlijk, maar de vraag is of dat ook verstandig is. Ik heb de eerdere suggestie van mevrouw Van Gent en de heer Duyvendak om deze majeure wijziging alsnog voor advies aan de Raad van State voor te leggen, onderschreven. Ik wil graag van de minister horen waarom zij dat niet nodig vond.

Daarmee kom ik op de inhoud van het voorstel. Ik vat het kernbezwaar van de SP-fractie tegen dit wetsvoorstel nog eens in één zin samen. Wij vinden de betaalbaarheidsondersteuning van huurders een taak van de Rijksoverheid, gefinancierd door alle belastingbetalers, en niet alleen door de huurders boven de huursubsidiegrens en onder de liberalisatiegrens.

In de eerste termijn is ook gebleken dat het begrip "tijdelijk" voor dit wetsvoorstel zeer betrekkelijk is. Dat bleek uit de reactie van de minister op amendement op stuk nr. 13 van de heer Van Bochove. De heer Van Bochove stelt in zijn amendement voor om een harde einddatum vast te stellen. Dat is voor ons alweer een stapje vooruit ten opzichte van een wet die simpelweg verlengd kan worden. Hij moest van de minister met een dekking komen voor het financiële gat dat door zijn amendement in de begroting van VROM vanaf 2010 zou worden geslagen. Dat geeft al aan dat de minister er allang impliciet van uitgaat dat de betaalbaarheidsheffing een blijvertje is. Daar doet de last minute nota van wijziging niets aan af, omdat die de bijdrage aan de huurtoeslag uitdrukkelijk in tact laat, al wordt een andere dekking niet uitgesloten. Kan de minister aangeven of de alternatieve dekking straks ook uit de algemene middelen kan komen, of kan slechts sprake zijn van een andere heffingsgrondslag, maar dat de corporaties blijven meebetalen aan de huurtoeslag? Ik durf te voorspellen dat, als het parlement dit wetsvoorstel aanneemt, wij voor de huurtoeslag de Rubicon overtrekken. Binnen de kortste keren zal deze minister of een volgende bewindspersoon de verhuurders nog meer ruimte geven om de huur te verhogen, mits ze nog meer bijdragen aan de huurtoeslag. Het eind van het liedje is dat de huurtoeslag volledig wordt gefinancierd door de verhuurders in het betaalbare segment, omdat deze er zo snel mogelijk voor zorgen dat hun woningen in het onbetaalbare segment terecht komen. Dan betalen ze immers geen betaalbaarheidsheffing meer.

Daarmee kom ik terug op de reactie van de minister op mijn amendement op stuk nr. 12. Ik schat in dat zij vorige week de enige aanwezige in de zaal was die niet begreep of niet wilde begrijpen dat het inbouwen van een bovengrens voor de betaalbaarheidsheffing een extra stimulans is om huurwoningen zo snel mogelijk in het dure segment te brengen. De reactie van de minister op het amendement op stuk nr. 15 van de heer Van Bochove, waarin de onzekerheidstoeslag wordt geschrapt, is ook zeer typisch. De heer Van Bochove heeft gelijk als hij stelt dat de Belastingdienst zeer wel in staat is de aanslagen daadwerkelijk binnen te halen. Daartoe beschikt deze dienst over vele stokken achter de deur. Het gestelde over de toeslag van 5% riekt naar een poging straks nog een meevallertje op de jaarrekening VROM te creëren, wederom over de rug van de Nederlandse huurders. Het lijkt de SP-fractie verstandig om daar een stokje voor te steken.

Ik wilde nog iets zeggen over het amendement op stuk nr. 16 van de heer Van Bochove, maar dat is zojuist gewijzigd.

De heer Depla heeft in eerste termijn het nodige gezegd over de corporaties die, zelfs al gebruiken zij alle extra ruimte voor huurverhogingen, er toch nog steeds geld toeleggen als gevolg van de heffing. De reactie van de minister hierop was ronduit vaag. Zij ging niet in op de stelling dat de Amsterdamse corporaties de eerste jaren 30 mln. meer betalen dan zij ontvangen. De minister heeft inmiddels nog twee weken extra gehad om haar huiswerk te maken. Erkent of ontkent zij dit bedrag?

De heer Depla heeft het amendement op stuk nr. 11 ingediend, waarbij hij de wet zo ongeveer overhoophaalt. Ik complimenteer hem met zijn werklust, al vrees ik dat het in dit geval paarden voor de zwijnen zijn. Hij probeert met zijn amendement wel een cruciaal punt in de wet te verbeteren. Dit wetsvoorstel stimuleert maatschappelijk ongewenst gedrag bij de verhuurders, terwijl juist goed gedrag zou moeten worden beloond.

Ten slotte kom ik op de vette vis die de minister van VROM de VVD-fractie en de particuliere huisbazen heeft toegeworpen in de vorm van een verlaging met een derde van de betaalbaarheidsheffing voor deze groep. Het meten met twee maten – of moet ik zeggen drie maten – heeft daarmee een nieuw ranzig hoogtepunt bereikt. Iedereen in Nederland is gelijk, maar eigenaars-bewoners zijn gelijk dan huurders en particuliere huurders gelijk dan corporatiehuurders. Wat een droevig handjeklap. Het feit dat de rekening van 75 mln. door de minister van VROM gedekt moet worden en niet wordt toegevoegd aan de bijdrage van de corporaties, doet daar niets aan af.

Er wordt 55 mln. extra uitgetrokken om de extra aanvragen op de huurtoeslag te financieren. Die 55 mln. moet ergens anders vandaan komen. Dit zorgt voor grote onzekerheid onder de huurders. Kan de minister de verzekering geven dat dit niet nog eens op het bordje van de huurders komt?

Mijn fractie hoopt dat de Eerste Kamer meer oog heeft voor de fundamentele bezwaren van de Raad van State dan de meerderheid van de Tweede Kamer. Weliswaar wordt er ook in de kringen van de coalitiepartijen schamper gedaan over de kwaliteit van het wetsvoorstel, maar als puntje bij paaltje komt zullen CDA, VVD en D66 deze minister wel de hand boven het hoofd houden, of niet soms?

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter. Ik dank de minister van VROM hartelijk voor de verstrekte informatie in eerste termijn, de nadien toegezonden schriftelijke beantwoording en de tweede nota van wijziging. Ik ben bijzonder blij dat de staatssecretaris vandaag aanwezig is, wij zouden hem node gemist hebben. Allereerst aan hem de vraag waarom er geen handtekening van Financiën onder deze Belastingwet staat. Dat heeft ons zeer verbaasd, maar misschien zijn er goede argumenten voor.

In het verlengde daarvan de 5% oninbaarheid – collega Van Bochoven heeft daar terecht een punt van gemaakt. Het is natuurlijk ook raar; de overheid bedenkt een heffing met allerlei waarborgen, maar gaat er op voorhand van uit dat een aantal mensen niet zal betalen. En vervolgens moeten de mensen die wél betalen, dat opbrengen! Onze fractie steunt de lijn dat dit onlogisch en niet rechtvaardig is. Ik hoor hier graag een reactie op.

Hofstra

De Kamer heeft in eerste termijn aandacht gevraagd voor de uitvoeringskosten, die aan de hoge kant zijn. Die kosten zitten in de systematiek; er is een handige formule gebruikt waarin ook de uitvoeringskosten zitten. Ik vind het raar dat men daarmee legitimeert dat die uitvoeringskosten zo hoog zijn en zo hoog blijven. Zou het niet beter zijn om ze voor de helft op te nemen en te streven naar een lager niveau van de kosten? Dat is dan voor de gehele organisatie een prikkel om lager uit te komen. Graag een reactie hierop.

De heer **Depla** (PvdA): De heer Hofstra heeft in eerste termijn gezegd dat hij het vreemd vindt dat het geld wordt opgehaald bij een kleine groep mensen die geen huurtoeslag krijgt, waarmee vervolgens de huurtoeslag wordt gefinancierd voor hun burens. Hij heeft dat meerdere malen gezegd. Als de aard van de antwoorden hetzelfde blijft, gaat hij dan toch voor de wet stemmen ook als hij niet overtuigd is? Welke consequenties verbindt hij aan deze kritiek, die overigens terecht is?

De heer **Hofstra** (VVD): De heer Depla is wel consistent. De vorige keer vroeg hij ook al wat het eindoordeel was, nadat ik de eerste drie zinnen had uitgesproken. Ik ben pas aan mijn tweede termijn begonnen en heb nog geen oordeel geveld over datgene wat voorligt. Misschien is het goed als ik deze vraag later beantwoord.

De heer **Depla** (PvdA): Wanneer gaat u de vraag beantwoorden? Tijdens een derde termijn na de tweede termijn van de regering? Als wij dezelfde antwoorden krijgen als wij tot nu toe hebben gekregen, ben ik benieuwd hoe u gaat uitleggen dat er toch reden is om voor deze wet te stemmen.

De heer **Hofstra** (VVD): Daar kom ik nog op. Het lijkt mij goed als ik mijn betoog vervolg. Als u straks niet tevreden bent, wat ik niet helemaal uitsluit, kunt u mij nog een vraag stellen.

Ik kom nu op het meer inhoudelijke volkshuisvestingsonderwerp. De tweede nota van wijziging is al genoemd. De VVD-fractie vindt deze een verbetering, ook al herhaal ik dat deze wet ook met deze verbetering niet direct een schoonheidsprijs verdient. Hij wordt er alleen minder slecht van. De eindigheid is een punt dat wij volledig steunen. Wij begrijpen dat dit te zijner tijd een financieel probleem zal geven, maar daarom is ook de voorwaarde gesteld dat voor een bepaalde datum duidelijk moet zijn geworden hoe het daarna gaat. Dat is consistent en duidelijk.

Ik heb reeds eerder nadrukkelijk gewezen op de verschillen tussen de particuliere en de sociale verhuurders. Wij hadden de particuliere verhuurders hier graag helemaal uit gehouden, maar dat is niet gelukt, onder meer omdat de juridische basis van deze wet daarmee zou kunnen vervallen. Daarom wordt nu voorgesteld om de particuliere verhuurders een korting van 35% te geven. De regering heeft dit duidelijk gemotiveerd door te wijzen op de verschillende doeleinden van de twee sectoren en de verschillende belangen van beide sectoren bij het overheidsbeleid van nu en ook in het verleden. Heel principiële is ook voor onze fractie dat het gat dat daardoor ontstaat en dat door iedereen al is becijferd op 75 mln. voor vier jaar natuurlijk niet mag worden afgewenteld op de sociale verhuurders. Zij zouden dan terecht kunnen zeggen dat zij dat een heel

ongelijke behandeling vinden. Wij steunen die gedachte. Aangezien dit een nota van wijziging is die van het kabinet komt, ga ik ervan uit dat de financiële consequenties voor rekening van het kabinet komen en dat dit niet eenzijdig doorwerkt in de huurtoeslag, het stadsvernieuwingsbeleid of welk onderdeel van de VROM-begroting dan ook. Wij horen daarvan graag een bevestiging.

Ik heb eerder een vraag gesteld over het volgende inhoudelijke punt. Als de economie aanmerkelijk beter wordt, zoals wij allemaal hopen, zal het gemiddeld te besteden bedrag bij onze burgers stijgen. Dan zal het beslag op de huurtoeslag min of meer spontaan lager worden. Dat staat helemaal los van de vraag hoe hoog de huurverhogingen worden. Als de mensen meer geld hebben, kunnen zij zelf meer betalen. Hoe werkt dat door in dit systeem? Als de economie sterk aantrekt – dat hopen wij allemaal en daar werkt het kabinet ook aan – kan een substantiële verlaging van het beslag op de huurtoeslag optreden. Dan lijkt het mij redelijk dat ook deze heffing min of meer vanzelf wordt verlaagd. Als ik het goed zie, zou dat nu alleen gebeuren als de huurverhoging lager uitvalt dan wordt verwacht. In de brief wordt geprobeerd deze vraag te beantwoorden, maar dat antwoord luidt: "Dit is binnen de voorgestelde vierjarige reeks waarvoor de heffingsbedragen worden vastgesteld het geval, als de feitelijk geconstateerde huurstijging bij huurtoeslagontvangers volgens de bepalingen van het wetsvoorstel aanleiding geeft tot nacalculatie." Dat is niet mijn punt, want het heeft te maken met de huurverhogingen. Ik zeg juist dat het beslag op de huurtoeslag lager wordt als de economie aantrekt en de inkomens stijgen. Dat zou volgens mij moeten leiden tot een verlaging van de heffing, los van de feitelijke huurverhoging. Ik krijg hierop graag nog een aanvullend antwoord van de regering.

In het verlengde daarvan ligt een vraag die ook aan de orde was bij het amendement op stuk nr. 21 van de heer Van Bochove, waarover wij hebben gesproken, namelijk hoe nu precies de glijconstructie werkt als de huren hoger of lager worden en wat de doorwerking daarvan is naar de heffingstarieven.

Bij het amendement op stuk nr. 20 van mevrouw Gerken, dat wij overigens niet zullen steunen, vind ik de toelichting onbegrijpelijk. Daar wordt namelijk gezegd dat door dit systeem de huren extra zouden worden verhoogd om boven de heffingsgrens te komen. Maar de heffing wordt toch bepaald op grond van de WOZ-waarde? Het werkt dus naar mijn mening niet zoals wordt geschetst; de toelichting is niet consistent. De WOZ-waarde wordt wel hoger als de verhuurders aan hun huizen een preeeltje bouwen of er een gouden dakje op leggen; dan werkt het zoals mevrouw Gerken bedoelt. Ik begrijp de toelichting op dit punt dus niet helemaal, maar wellicht is het niet zo belangrijk omdat wij, zoals gezegd, het amendement niet zullen steunen.

Ik geef nog een concreet antwoord op de vraag die de heer Depla in het begin wat voorbarig stelde. Dit wetsvoorstel verdient geen schoonheidsprijs, maar er zijn enkele wijzigingen in aangebracht die wij als verbeteringen zien. Ik noem de beperktheid van de looptijd en de terecht verschillende behandeling van corporaties enerzijds en particuliere verhuurders anderzijds. Deze wijzigingen maken het voor ons een acceptabel wetsvoorstel, waar wij vóór zullen stemmen.

Ik dien tot slot de volgende motie in.

Hofstra

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat op termijn een meer structurele regeling gewenst is voor de financiële beheersbaarheid van de huurtoeslag;

verzoekt de regering, voor de periode vanaf 2010, in goed overleg met de sector, alternatieve regelingen te onderzoeken, waarbij de financiële effecten gelijkwaardig zijn aan de bezuinigingstaakstelling;

verzoekt de regering tevens, daarbij een relatie te leggen met de nog door de regering uit te brengen Woonvisie, en de resultaten van een en ander vóór 1 mei 2007 aan de Kamer te melden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Hofstra, Van Bochove en Koşer Kaya. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 24 (30410).

De heer **Depla** (PvdA): Ik constateer op grond van de motie dat de heer Hofstra mij toch gaat steunen. Ik moet overigens eerlijk bekennen dat dit mij niet helemaal verrast. Hij zegt dat er wat verbeteringen zijn doorgevoerd. Ik vroeg hem zojuist naar een ander punt. Wat verandert er voor de huurder die geen huurtoeslag ontvangt en die nu moet gaan meebetalen aan de huurtoeslag van zijn buurman? Wat is er voor hem verbeterd waardoor de heer Hofstra nu dit wetsvoorstel wel steunt?

De heer **Hofstra** (VVD): Er verandert voor deze huurder niet zo heel veel. Je zou kunnen zeggen dat er ook voor hem een klein voordeeltje in zit doordat particulieren wat lager worden aangeslagen. Dat is echter slechts een gradueel voordeel; ik geef dus toe dat daarin geen grote verschillen optreden. Vandaar ook mijn opmerking dat het geen schoonheidsprijs verdient. In de motie wordt eigenlijk gezegd dat wij zo snel mogelijk moeten zorgen voor een beter en meer structureel systeem. Dat is in de motie opgenomen om het door u terecht genoemde punt structureel weg te nemen.

De heer **Depla** (PvdA): U concludeert dus dat het kabinet er drie jaar over gedaan heeft om een wetsvoorstel op te stellen dat niet goed genoeg is en daarom zo snel mogelijk moet worden vervangen door een nieuw wetsvoorstel?

De heer **Hofstra** (VVD): Ik heb het niet over termijnen gehad. Wij hebben nu een oordeel te vellen over dit wetsvoorstel. Wij vinden dat in dit wetsvoorstel een haalbare procedure wordt voorgesteld. Wij vinden het echter ook gewenst om op korte termijn te bezien of wij een structureel beter systeem kunnen vinden.

De heer **Depla** (PvdA): Dit is toch een bijzondere situatie: u neemt drie jaar aan een coalitie deel die op zoek gaat

naar een goed voorstel, maar nu zegt u dat het voorstel geen schoonheidsprijs verdient en dat wij snel naar iets anders moeten gaan zoeken. Hebt u drie jaar lang de verkeerde kant op gekeken? Waarom verwacht u dat er nu een beter voorstel kan worden gevonden?

De heer **Hofstra** (VVD): Onze eerste conclusie is dat wij het wetsvoorstel zoals dat na de nota van wijziging voorligt, haalbaar en realistisch achten. Wel vinden wij dat op termijn met vooral de sector naar een structureler systeem moet worden gezocht, een en ander gekoppeld aan de Woonvisie. Daarbij moeten wij, als het even kan, de gekkigheid van het rondgaan met de collectezak op de galerij, proberen te voorkomen.

De heer **Depla** (PvdA): Dan bent u het toch met mij eens dat dit kabinet eigenlijk geen goed werk geleverd heeft, aangezien het er drie jaar over heeft gedaan om iets te maken waar wij geen van allen gelukkig mee zijn?

De heer **Hofstra** (VVD): Ik vind dat hetgeen nu voorligt, inclusief de wijzigingen, haalbaar is. En in de toekomst kan het misschien beter.

Mevrouw **Gerkena** (SP): Ik herinner mij de woorden, die de heer Hofstra nu herhaalt, dat het wetsvoorstel geen schoonheidsprijs verdient. De motie waarmee hij nu komt, zou je bijna kunnen bestempelen als een brevet van onvermogen dat aan dit wetsvoorstel wordt gehangen. De heer Hofstra zegt namelijk dat het wetsvoorstel als los zand aan elkaar hangt. Met wat knippen, plakken, knutselen en wat tegemoetkomingen aan zijn wensen, kan het wetsvoorstel er wat hem betreft nog net mee door, maar hij vindt wel dat het zo snel mogelijk van tafel moet. Dat zijn toch heel harde oordelen die hij hier uitspreekt over het wetsvoorstel?

De heer **Hofstra** (VVD): Ik heb al deze beeldende woorden – los zand, knippen en plakken – niet gebruikt. Dat zijn de woorden die mevrouw Gerkena gebruikt. Deze wet kan naar onze smaak zo in werking treden, maar op termijn, in 2010, moeten wij proberen om een betere regeling te treffen. Misschien spreekt dat een zeker waardeoordeel uit over deze wet, maar dat neemt niet weg dat wij kunnen zeggen dat de wet zoals die nu voorligt, onze steun krijgt.

Mevrouw **Gerkena** (SP): Dat vind ik zeer merkwaardig. Natuurlijk zijn het mijn woorden, maar ik ken de heer Hofstra en ik weet dat hij hier duidelijke taal spreekt. Hij zegt impliciet, en in feite ook vrij expliciet, dat deze wet aan alle kanten rammelt. Hij zegt ook dat de wet zo snel mogelijk van tafel moet. Ik vind het heel vreemd dat hij als vertegenwoordiger in de Tweede Kamer een wet goedkeurt terwijl wij allen, inclusief de Raad van State, weten dat deze wet van geen kanten deugt.

De heer **Hofstra** (VVD): Nu gebruikt mevrouw Gerkena weer een woord dat ik niet heb gebruikt. Zij zegt dat de wet rammelt. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb nu misschien al vijf keer gezegd dat de wet geen schoonheidsprijs verdient. Desalniettemin kun je de wet acceptabel vinden, zeker na de wijzigingen. De lagere tarifiering voor de particuliere sector vind ik bijvoorbeeld een verschil dat terecht is aangebracht. Naar mijn smaak is de wet op dat punt sterk verbeterd.

Hofstra

Mevrouw **Gerken** (SP): Als de heer Hofstra van mening is dat de wet verbeterd is, vind ik het vreemd dat hij er niet mee heeft ingestemd om toch nog een advies te vragen aan de Raad van State. Kennelijk heeft de heer Hofstra dat niet aangedurfd.

De heer **Hofstra** (VVD): Wij kunnen toch zelfstandig tot een oordeel komen? Wij hebben het advies van de Raad van State gelezen. Je hoeft niet bij elke verandering in de wet opnieuw een advies aan de Raad van State te vragen. Die 35% korting brengt de juridische basis van deze wet niet in gevaar. Zoals de regering duidelijk heeft geformuleerd, zijn er objectieve verschillen tussen de categorieën verhuurders.

Wij denken dat dit een haalbare wet is en wij zullen hem ook steunen. Desalniettemin vinden wij dat wij in 2010 een betere oplossing moeten vinden.

De vergadering wordt van 20.35 uur tot 20.50 uur geschorst.

Minister **Dekker**: Voorzitter. Twee weken geleden hebben wij in deze Kamer indringend gesproken over het wetsvoorstel inzake de bestemmingsheffing. Ik heb daarbij het belang onderstreept van dit wetsvoorstel, dat een brug slaat tussen enerzijds het verbeteren van de investeringscondities door een verruiming van het huurbeleid onder gelijktijdige waarborging van de bescherming van de huurders en anderzijds de bezuinigingen op de VROM-begroting. Tijdens die bespreking heb ik geconstateerd dat de verschillende fracties uiteenlopende standpunten innamen, soms ondersteund door amendementen. Ik heb daarbij goed bekeken hoe de verschillende wensen in te passen zouden zijn in de budgettaire kaders, de juridische randvoorwaarden en de beginselen van rechtszekerheid en gelijkheid.

Dit alles overwegende ben ik tot het oordeel gekomen dat het mogelijk is om de verschillende wensen te combineren tot een afgewogen bijstelling van het wetsvoorstel. Ik heb dit vastgelegd in de tweede nota van wijziging, die ik de Kamer vorige week heb doen toekomen. In de bijbehorende brief heb ik tevens invulling gegeven aan mijn toezegging om de resterende vragen van de Kamer uit de eerste termijn, die voor een deel betrekking hebben op het beleidsterrein van de staatssecretaris van Financiën, samen met hem schriftelijk te beantwoorden. Hij was toen aanwezig in Aruba, maar had een grote straling in mijn richting. Ik ga ervan uit dat wij hiermee de openstaande vragen naar alle genoegzaamheid hebben beantwoord.

Ik hecht eraan om de verschillende elementen van de nota van wijzigingen kort toe te lichten.

De heer **Depla** (PvdA): U gaat ervan uit dat u alle vragen genoegzaam hebt beantwoord, maar volgens mij bleek uit mijn tweede termijn dat dat voor een aantal vragen niet geldt. Ik wil dus het misverstand voorkomen dat die vragen niet meer beantwoord hoeven te worden.

Minister **Dekker**: Ik ben natuurlijk gaarne bereid om daar in tweede termijn nader op in te gaan en dat zal ik ook doen.

Ik heb goed geluisterd naar het pleidooi van een aantal fracties om de wet te beschouwen als een tijdelijke maatregel ter dekking van de uitgaven van mijn ministerie aan de betaalbaarheid van het wonen en om de komende tijd actief op zoek te gaan naar alternatieve dekking voor die uitgaven. Daarbij kunnen discussies worden betrokken over de manier waarop de komende jaren vorm wordt gegeven aan de betaalbaarheid van het wonen en de inkomensondersteuning. Wij komen daarover zeker nog te spreken naar aanleiding van mijn visie op de woningmarkt, zoals de heer Hofstra ook heeft aangeduid. Ik heb dit in mijn tweede nota van wijziging als beginsel vastgelegd, maar zodanig dat voor de periode vanaf 2010 in ieder geval de garantie bestaat dat er dekking zal zijn voor de uitgaven van mijn ministerie aan de betaalbaarheid van het wonen. Alles overziend leek het mij dan ook passend om te spreken van een interim-wet. In het tekstvoorstel staat dat de interim-wet loopt tot 2010, tenzij niet minimaal gelijke inkomsten worden gegenereerd. Daarmee is duidelijk dat er op termijn een ander systeem voor in de plaats moet komen.

Daarnaast heb ik goed gekeken naar de pleidooien om particuliere verhuurders niet te betrekken in het wetsvoorstel. In eerste termijn heb ik al aangegeven dat het, gelet op de beginselen van gelijkheid, juridisch niet verstandig en inhoudelijk ook niet op zijn plaats is om particuliere verhuurders geheel buiten de heffing te houden. Dat neemt niet weg dat ik er oog voor heb dat er tussen particuliere verhuurders en woningcorporaties verschillen zijn als het gaat om het belang dat zij hebben bij de inspanningen van de overheid ten aanzien van de gereguleerde huurwoningmarkt. Dat verschil uit zich ook in de ondersteuning die de overheid corporaties geeft bij de uitoefening van hun sociale taken. Particuliere verhuurders krijgen die ondersteuning niet. Ik vind het daarom gerechtvaardigd om aan particuliere verhuurders een wat lagere bijdrage te vragen dan aan woningcorporaties. Bij de uitwerking daarvan heb ik, zoals gezegd, scherp gekeken naar de beginselen van gelijke behandeling in een gelijke situatie. Dat leidt ertoe dat de bijdragen niet te sterk uiteen kunnen lopen. Dat alles overwegende stel ik voor dat de particuliere verhuurders per € 1000 WOZ-waarde 35% minder bijdrage behoeven op te brengen. Ik zou het niet terecht vinden als de woningcorporaties het verschil zouden moeten bijpassen. Daarom heb ik de heffingsbijdragen per jaar navenant verlaagd.

De heer **Depla** (PvdA): U zegt dat er goede redenen zijn om corporaties meer te laten betalen dan particulieren. Kunt u mij dan precies het verschil vertellen in de ondersteuning die u corporaties en particuliere verhuurders geeft? Ik wil vervolgens even inzoomen op het volgende voorbeeld. Een corporatie in Amsterdam heeft vooral last van het huurbeleid, want die kan veel minder huur vangen met dan zonder huurbeleid, terwijl een particuliere verhuurder in Groningen – waar een markt is waar je met of zonder huurprijsbescherming niet meer kunt vragen – veel meer belang bij het huurbeleid heeft dan die corporatie in Amsterdam. Als u spreekt over gelijke behandeling en een gelijk profijt hoe kunt u dan

Dekker

die corporatie in Amsterdam meer laten betalen dan die particuliere verhuurder in Groningen?

Minister **Dekker**: Eerst even vanuit het gelijkheidsbeginsel. Uitgangspunt is dat zowel particuliere als sociale verhuurders onder de wet worden gebracht. Corporaties hebben bovendien een borging vanuit het WSW. Bij hun sociale taak gaan wij van staatssteun uit, maar zij hebben ook commerciële activiteiten.

De heer **Depla** (PvdA): Dat hebt u er intussen maar bij bedacht? Dit is het resultaat van het denkwerk van twee weken? In alle toelichtingen zijn die borgstelling en de staatssteun nooit aan de orde gekomen, maar u dacht ineens dat u toch een lijst moest bedenken en dat is de WSW-borging geworden? Of dacht u vanaf het begin dat dit de reden was om particuliere verhuurders anders te behandelen dan corporaties?

Minister **Dekker**: Neen, maar de eerste vraag van de heer Hofstra was om de particuliere verhuurders erbuiten te laten. Als je dan goed inzoomt op de mogelijkheden en kijkt naar de positionering van de commerciële en de sociale verhuurders, dan kun je toch niet anders constateren dan dit? Je moet ook kijken naar de regionale woningmarkt en dan heeft men in Amsterdam wel degelijk de mogelijkheid om een keurige ontvanger te zijn.

De heer **Depla** (PvdA): Maar u gaat hiermee niet in op mijn vraag. U zegt en schrijft ook in uw brief dat er een heffing moet zijn omdat verhuurders dan profiteren, maar als zij meer profiteren, moet er wel een verband zijn tussen dat profijt en de heffing die zij moeten betalen. Maar, een verhuurder in Amsterdam heeft alleen maar last van het huurbeleid, want hij kan daarom minder huur vragen, terwijl een particuliere verhuurder in Groningen er geen last van heeft. Hoe kunt u het onder het motto van gelijke behandeling – waar u in al uw brieven ook zo hoog van opgeeft – uitleggen aan de directeur van een corporatie in Amsterdam dat hij meer moet betalen dan een commerciële verhuurder in Groningen?

Minister **Dekker**: Natuurlijk hebben wij die heffingsgrondslag niet voor niets zo eenvoudig mogelijk gehouden; die geldt voor Groningen, maar ook voor Amsterdam: een x-aantal woningen maal de € 1000 WOZ-waarde en een bepaald percentage daarover. Dat geldt voor Amsterdam maar ook voor Groningen. Wij kijken vervolgens naar het aantal woningen dat corporaties en particuliere verhuurders in beheer hebben en naar de manier waarop de verhuurders het huurbeleid willen invoeren in de ruimte die daarvoor is gegeven. Op basis van de evenwichtige grondslag van de WOZ-waarde worden de verhuurders aangeslagen.

De heer **Depla** (PvdA): Ik heb de stukken gelezen, dus heb ik dat wel begrepen. U schrijft zelf dat de heffing alleen maar op basis van het profijt kan worden gevraagd, terwijl ik beweer dat het profijt van de corporatie in Amsterdam lager is dan van de particuliere verhuurder in Groningen. Maar toch krijgt die particuliere verhuurder in Groningen korting en de corporatie in Amsterdam niet!

Minister **Dekker**: Ik heb dit al gezegd. Wij kunnen dit herleiden naar de verschillen waarover ik al heb gesproken tussen de positie van de corporaties enerzijds en de particuliere verhuurders anderzijds.

De heer **Depla** (PvdA): Dus de WSW-borging is de reden dat de corporaties meer moeten betalen dan particulieren?

Minister **Dekker**: Ja, en er is nog een andere reden die ik u al heb gegeven, namelijk dat het onze sociale taak is. Ik heb dit net benoemd als de bekende staatssteun.

Vorige week hebben de fracties van de Partij van de Arbeid, de SP en GroenLinks in een ordedebat opgemerkt dat ik met deze nota van wijziging de grondslag onder het wetsvoorstel zou hebben veranderd. Ik heb vorige week al gezegd dat dit natuurlijk niet het geval is. Er verandert helemaal niets aan de grondslag van dit wetsvoorstel, noch aan de onderbouwing ervan. Het wetsvoorstel stelt dat het redelijk is om van verhuurders een bijdrage te vragen voor de inspanningen van de overheid die leiden tot een stabiele markt van huurwoningen: een huurbeleid dat goede investeringscondities schept en tegelijkertijd huurders een goede bescherming biedt, inclusief de beschikbaarheid van huurtoeslagen. Verhuurders hebben daar een belang bij en daarvoor vragen wij een bijdrage. Het is eenvoudig en eenduidig een tarief te vragen voor elke € 1000 WOZ-waarde die een woning waard is. De nota van wijziging verandert hier niets aan.

Het belang ligt voor sociale huurders wel iets anders. Ik ben bereid dit in dit wetsvoorstel tot uitdrukking te brengen. Wij zoeken nu naar een andere manier waarop wij in de komende jaren de betaalbaarheid kunnen waarborgen en financieren. Dit wordt in de nota van wijziging geregeld, maar heeft niets met de onderbouwing of de grondslag te maken.

Ik wil nu duidelijkheid geven over het bedrag van 75 mln. dat niet via de particuliere huurders kan worden geheven. Dit wordt bij de zogenaamde augustusbrieff in de algemene begroting meegenomen en drukt dus niet direct op de begroting van de minister van VROM.

De heer **Depla** (PvdA): Deze post kan blijkbaar worden gedekt uit de algemene middelen. Kan de minister verklaren waarom er nu wel 225 mln. is te vinden in de algemene middelen voor deze betaalbaarheidsheffing, terwijl zij eerder, toen wij vroegen om minder bezuinigingen op de huurtoeslag voor mensen met de smalste beurs, alleen kon zeggen: het is niet anders? Waarom lukt het nu wel en lukte het niet toen het om de huurders ging?

Minister **Dekker**: Wij hebben duidelijke afspraken gemaakt over de korting op de huurtoeslag. De reeks is opgebouwd over vier jaar. Zo'n afspraak staat, ook binnen het kabinet. Dit was het uitgangspunt voor een aantal bezuinigingen. Verder is er gesproken over de investering stedelijke vernieuwing. Die is nu gedekt. Wat er nu ook nog komt, kan niet meer uit mijn begroting worden betaald. Daarom is dit in het kabinet aan de orde gesteld met deze uitkomst. Over de huurtoeslag zijn destijds afspraken gemaakt en wij proberen nu hiervoor een oplossing te vinden.

De heer **Depla** (PvdA): Ik concludeer dat het kabinet wel

Dekker

bereid is om 225 mln. uit te trekken voor de betaalbaarheidsheffing, maar geen extra geld beschikbaar wil stellen om de inkomensachteruitgang van huurders te beperken.

Minister **Dekker**: Wij hebben aan het begin van de kabinetsperiode een oplossing moeten vinden voor een aantal onderwerpen. Een daarvan was de huurtoeslag. Die afspraak is toen gemaakt.

De heer **Van Bochove** (CDA): Misschien is het ook goed om te constateren dat er vorig jaar april bij het aannemen van mijn motie over de normhuur, 80 mln. beschikbaar kwam om de individuele huurtoeslag te kunnen financieren. Dus in dat opzicht is er in de afgelopen periode toch wel het een en ander gedaan.

Heb ik het goed dat de opmerking van de minister over de augustusbrief betekent dat het kabinet naar een oplossing zoekt die niet ten laste van de VROM-begroting wordt gebracht?

Minister **Dekker**: Ja.

De heren Depla en Duyvendak hebben vragen gesteld over de rechtsgrond voor dit wetsvoorstel. Van meet af aan ging het mij om het profijt dat verhuurders hebben bij het huurbeleid en de beschikbaarheid van huurtoeslagen. Met het oog daarop is het redelijk dat verhuurders daaraan een bijdrage leveren. Dat was ook zo geregeld in het wetsvoorstel dat naar de Raad van State is gestuurd. In dat wetsvoorstel lag echter het accent op het profijt dat men had van de huurtoeslagen.

De Raad van State vond dat het profijt niet voor alle verhuurders een-op-een kon worden aangetoond. Dat neemt niet weg dat verhuurders belang hebben bij een stabiele huurmarkt, een stabiel huurbeleid en de beschikbaarheid van huurtoeslagen. Dit systeem heeft natuurlijk voor die stabiliteit gezorgd. Daarmee wijk ik niet af van wat ik eerder heb gezegd.

De heer **Depla** (PvdA): In het nader rapport van de Raad van State staat: deze heffing wordt gerechtvaardigd geacht door de omstandigheid dat de Wet op de huurtoeslag vraagondersteunend en prijszondersteunend werkt voor verhuurders. Dat is het enige argument dat u hebt gebruikt in de eerste memorie van antwoord. Het is dus niet waar dat u van meet af aan het huurbeleid en de huurtoeslag als argument hebt gebruikt, want uit het nader rapport blijkt dat de rechtsgrond werd gevonden in het argument dat de Wet op de huurtoeslag vraagondersteunend en prijszondersteunend werkt voor verhuurders.

Minister **Dekker**: Deze wet is bedoeld om huurwoningen betaalbaar te maken en te houden.

De heer **Depla** (PvdA): Dat is geen antwoord op mijn vraag. Ik wees u erop dat in de verschillende stukken steeds een andere rechtvaardiging voor de wet wordt gegeven. Aanvankelijk gebruikte u het argument dat de huurtoeslag vraagondersteunend werkt. In de memorie van toelichting die naar de Kamer is gestuurd, werd gesproken over het zekere rendement door de huurprijsbescherming en de huurtoeslag. In de brief van vorige week werd opeens de staatssteun middels gegarandeerde leningen aan corporaties genoemd. Komt er niets bij, dan gaat er wel weer wat af. Ik kan niet anders dan

concluderen dat u elke keer een redenering zoekt om te rechtvaardigen dat er extra geld moet worden gevonden. De Raad van State wijst die redeneringen elke keer weer af. U reageert daarop door steeds weer iets nieuws te verzinnen, maar tot nu toe moet ik mij wel met de Raad van State blijven afvragen of er wel een goede grondslag is en of er wel een reden is om die verhuurders die heffing op te leggen.

Minister **Dekker**: In eerste termijn heb ik al gezegd dat wij de wet zo hebben opgezet om de baten duidelijk te laten zien. Er zijn mogelijkheden voor de verhuurders die deze heffing rechtvaardigen. Ik heb verder altijd aangegeven dat het mijn mening is dat er iets moet staan tegenover de verruiming van het huurbeleid, zeker in deze tijd waarin het al moeilijk genoeg is om wonen betaalbaar te houden. Dat laatste is ook de reden dat ik bereid ben geweest om op de amendementen en vragen te reageren als ik heb gedaan in de tweede nota van wijziging.

De heer Depla heeft een vraag gesteld over de laatste zin van de brief over de stand van zaken rondom de huurregelgeving en het advies van de Raad van State. Het advies van de raad was voor 17 maart beschikbaar. Een wetsvoorstel wordt natuurlijk zo snel mogelijk naar de Kamer gestuurd en dat betekent dat ik wat in alle debatten is gewisseld en wat nog onder de Kroon is moet verwerken. Ik kan daarover nu niets zeggen. Ik stuur natuurlijk mijn standpunt zo spoedig mogelijk naar de Kamer.

De heer **Depla** (PvdA): U beschikte dus al over dat advies toen wij drie maanden geleden het huurdebat afrondden. Destijds schreef u in de krant dat het de schuld van de Kamer was dat het allemaal zo lang duurde. Nu zijn wij drie maanden verder en hebt u die wetten nog steeds niet naar de Kamer gestuurd! Bent u zo traag, is de kritiek van de Raad van State soms zo vernietigend of hebt u de Kamer iets te snel van traagheid beschuldigd?

Minister **Dekker**: Dat laatste heb ik in ieder geval niet gedaan. In november hebben wij een principiële discussie gevoerd over het huurbeleid. Vervolgens is er een aantal debatten geweest over de interpretatie en de uitvoering. Ik ben eraan gehouden om het totale pakket aan de Kamer voor te leggen, inclusief de keurige uitwerking van de debatten die wij hebben gevoerd in de nieuwe regelgeving. Het lijkt mij vanzelfsprekend dat het op deze wijze gebeurt.

De heer **Depla** (PvdA): Ik stel nog twee kleine vragen. Heeft de Raad van State geadviseerd over drie wetswijzigingen? Maken wij het nog mee dat de Eerste en Tweede Kamer deze wetsvoorstellen voor het zomerreces behandelen?

Minister **Dekker**: De vraag op deze wijze stellen is hem beantwoord. Ik heb in het planningsoverleg, maar ook al eerder, aangegeven hoe het totaalpakket aan regelgeving er uitziet dat aan de orde is. Op dit moment ga ik ervan uit dat het nog voor de zomer in de Tweede Kamer kan worden afgerond. Direct na de zomer kan het in de Eerste Kamer aan de orde worden gesteld.

De heer **Depla** (PvdA): Meent u dat nu echt? Ik stelde

Dekker

overigens twee vragen. Ik vroeg ook of er drie wetsvoorstellen zijn of één. U hebt het wetsvoorstel nog niet naar de Kamer gestuurd. Het is vandaag 13 juni. Als het aan u ligt, zouden die drie voorstellen binnen tweeënhalf week door de Kamer behandeld zijn?

Minister **Dekker**: Ik spreek over de heffingswet.

De heer **Depla** (PvdA): De vraag was duidelijk. Wij spraken over de huurwet.

Minister **Dekker**: Ja, die komt zo snel mogelijk naar de Kamer toe, zodra de heffingswet behandeld is. Zo zal het gaan.

De heer **Depla** (PvdA): U zei dat u verwachtte dat conform de planning de huurwetten voor het zomerreces afgehandeld zouden zijn.

Minister **Dekker**: Nee, ik heb niet gesproken over de huurwetten. Dat woord heb ik ook niet in de mond genomen.

De heer **Depla** (PvdA): Gelukkig hebben wij dat misverstand uit de weg genomen. Mijn andere vraag was echter of de Raad van State geadviseerd heeft over één of over alle drie de wetsvoorstellen.

Minister **Dekker**: Ik zal daar straks op antwoorden. Ik heb net al gereageerd op wat u vroeg. Wij komen morgen nog te spreken over de planning. Zo nodig geef ik op die vraag zodadelijk precies antwoord.

Ik heb vorige keer al precies aangegeven waarom ik het amendement van de heer Depla ontraad. Daarmee wordt de lijn die ik heb ingezet compleet doorkruist. Het valt mij steeds op dat de heer Depla een sterke centrale regelgeving wil terwijl mijn inzet is gericht op activiteiten van corporaties die uit het ondernemerschap worden geboren en afgerond.

De heer **Depla** (PvdA): Als wij in parodieën vervallen, dan kan ik daar wel in meegaan. Op welk punt in mijn amendement baseert u uw stelling dat van centrale sturing wordt uitgegaan in plaats van van ondernemerschap? Mijn parodie kan zijn: de minister is alleen geïnteresseerd in huurverhoging en verder niets. Dit voegt toch niets toe aan het debat? Met de heer Van Bochove voerde ik tenminste een inhoudelijk debat over de punten waarop wij het oneens waren. Dit is een beetje flauw.

Minister **Dekker**: Ik heb hier vorige keren al uitvoerig bij stilgestaan. Ik heb toen ook aangegeven dat de grondslag voor de heffing verandert en dat duidelijk wordt ingezet op centrale toetsing. Ik ontraad het aannemen van dit amendement.

Ik kom bij de vragen en opmerkingen van de heer Duyvendak. Ik ben al ingegaan op het punt van de tijdelijkheid en de korting op de particuliere verhuurders. Ik heb ook gesproken over het bedrag van 75 mln. Het verzoek van zowel de heer Depla als de heer Duyvendak en mevrouw Gerkens om de Raad van State hier eens naar te laten kijken, deel ik niet. Ik ben niet van plan om een verzoek daartoe te doen. Ik heb al aangegeven dat ik de motie van de heer Duyvendak en mevrouw Van Gent over het bedrag van 75 mln. overbodig acht; ik ontraad

daarom het aannemen daarvan. De heer Van Bochove dank ik voor het feit dat hij ook inziet dat de mogelijkheid van een interim-wet bestaat. Dit wetsvoorstel is inderdaad niet voor de eeuwigheid. In artikel 18 stond al een evaluatiebepaling. Daarvan heb ik gezegd dat het heel goed zou zijn om na vier jaar de effectiviteit en de doelmatigheid ervan te beoordelen. Gekoppeld aan de opdracht om met alle partijen andere vormen te bezien waarbij de betaalbaarheid kan worden gegarandeerd heeft dit mij ertoe gebracht om deze formulering in het nieuwe artikel 3 op te nemen.

De heer Van Bochove heeft nog gevraagd naar de houdbaarheid van de procedures bij commerciële verhuurders. Uit de juridische toets door mijn deskundigen blijkt dat die houdbaarheid bestaat, juist omdat wij uitsluitend variëren op het percentage voor het heffingsbedrag.

In het amendement op stuk nr. 15 is sprake van een onzekerheidsopslag van 5%. Het bijzondere aan de betaalbaarheidsheffing is dat het totale bedrag van de opbrengst in de wet is vastgelegd. Dat is bij een belasting zoals de inkomstenbelasting niet het geval. Daar blijft de opbrengst gedurende lange tijd onzeker. Zo ontstaan er mee- en tegenvallers. Bij de betaalbaarheidsheffing gaat het erom dat er onzekerheid bestaat over het aantal verhuurders dat onder de heffing zal vallen en over de WOZ-waarde van hun bezit. In grote lijn weten wij dit wel, maar dit moet toch worden aangeduid. Om dit totaalbedrag te innen, is daarom de onzekerheidsmarge of het incassorisico van 5% niet onredelijk te noemen, zeker niet voor een wet waarmee nog geen ervaring is opgedaan. Dit is de eerste keer dat wij deze zaak zo regelen. Dat is ook de reden dat ik vasthoud aan dit percentage. Ik moet de aanneming van het amendement dan ook ontraden.

De heer **Van Bochove** (CDA): Gemeentebesturen werken al jaren met de WOZ-waarde en weten dus precies hoe zij op basis daarvan kunnen incasseren. Daarin opereren zij vrij zorgvuldig. Nu zegt de minister dat wij nog helemaal niet weten hoe het met dit wetsvoorstel zit. Dat kan niet waar zijn. Zij heeft toch gegarandeerd dat de opbrengst die zij voorziet zal worden binnengehaald? In de memorie van toelichting heeft zij toch ook aangegeven dat zij een aantal onzekerheden heeft ingecalculleerd in de prijs? Daarnaast constateert zij dat zij 5% toeslag nodig heeft. Ik ben benieuwd hoe dit zit, zoals ik in eerste termijn ook had gevraagd. De staatssecretaris van Financiën moet hierop misschien ook maar eens ingaan. Belastingen heffen wij in dit land echt niet voor het eerst. Het is dus in mijn ogen onbestaanbaar dat men moet betalen omdat het risico aanwezig is dat een derde partij wellicht niet zal betalen. Ik vind dat het stimuleren van ongehoorzaam gedrag. De Belastingdienst zou mij dus kunnen aanslaan omdat mijn buurman misschien niet zou willen betalen. De Belastingdienst heeft heel goede manieren om het geld alsnog bij mijn buurman te innen en heeft een preferente positie voor schulden. Kortom, ik nodig de minister uit om mij met steekhoudende argumenten te overtuigen, maar ik heb die echt nog niet gehoord.

Minister **Dekker**: Ik heb ook in het vorige debat hierover al iets gezegd. Hierover hebt u een andere visie dan ik. Dat is ook de reden dat u een amendement hebt ingediend. Ik ga ervan uit dat dit de marge is die wij

Dekker

hierbij zouden moeten hanteren. Dat doen wij natuurlijk ook in samenwerking met de Belastingdienst, om hiervan zeker te zijn.

De heer **Van Bochove** (CDA): Dat betekent toch dat de minister zich er op voorhand bij neerlegt dat er partijen zullen zijn die niet zullen bijdragen? Dat kan toch niet waar zijn! Het is toch van de gekke dat wij regels maken dat iedereen keurig zijn bijdrage moet leveren op basis van keurig in de wet vastgelegde normen die samen tot een bepaalde opbrengst komen, maar de minister zich er bij voorbaat bij neerlegt dat er partijen zullen zijn die niet zullen betalen. Dat lijkt mij echt heel onverstandig.

Minister **Dekker**: Ik hoor aan dat het in de terminologie van de heer Van Bochove heel onverstandig is. Het is wellicht goed dat de staatssecretaris er ook nog iets over zegt. Ik meen dat het verstandig is dat wij een dergelijk risico, dekken door een onzekerheidsopslag van 5%. Deze manier is gebruikelijk in de uitvoering van wetgeving. Ik constateer dat de heer Van Bochove een ander inzicht heeft dan ik. Hij zegt dat het helemaal niet nodig is en verwacht dat het hele bedrag zonder meer zal binnenkomen. Dat is niet onze ervaring.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik merk op dat in de wet al een aantal andere onzekerheidsmarges is verwerkt, zoals uitvoeringskosten. Op een of andere manier wil de minister nog een extra slot op de deur omdat het wellicht zou kunnen voorkomen dat bepaalde partijen niet betalen. In mijn ogen is dat ongebruikelijk. Het is bijna een uitnodiging om niet te betalen.

Minister **Dekker**: Een dergelijke uitnodiging doe ik nadrukkelijk niet. Het is wellicht goed om dat even duidelijk te stellen.

Mevrouw **Gerken** (SP): Stel dat de doemscenario's van de minister niet uitkomen en deze opslag van 5% binnenkomt bovenop wat zij heeft berekend. Wat gaat zij dan met het geld doen? Stroomt het in een pot die zij heeft om er leuke dingen van te doen? Gaat zij het aan de mensen terugbetalen?

Minister **Dekker**: Wij zullen er in de eerste plaats voor moeten zorgen dat het bedrag binnenkomt. Wij gaan niet zomaar leuke dingen doen met alles wat meer wordt betaald. Het gaat ons erom de betaalbaarheid van het wonen te garanderen.

Mevrouw **Gerken** (SP): De minister zegt dus eigenlijk dat de 5% extra die zij eventueel binnenhaalt mooi is meegenomen en dat zij dit bedrag ook gaat gebruiken voor de betaalbaarheid. Daarmee verhoogt zij misschien dus het stukje van het bedrag van 75 mln. dat zij wegwerkt.

Minister **Dekker**: Zoals de staatssecretaris het zo fraai en eenvoudig aanduidt: de normale begrotingsspelregels gelden ook hier. Dat betekent dat waar inkomsten binnenkomen ten behoeve van een bepaald begrotingsartikel van VROM, zal worden gezien hoe zich dat tot andere posten verhoudt.

Mevrouw **Gerken** (SP): Dat is toch heel merkwaardig! Want hiermee verhoogt de minister eigenlijk gewoon de

toeslag. Als de onzekerheidsmarge niet nodig zou zijn geweest omdat de Belastingdienst zijn werk goed heeft gedaan, haalt zij over de ruggen van de huurders doodleuk even 5% extra binnen.

Minister **Dekker**: Ik ben het niet eens met de verbinding die mevrouw Gerken legt met de ruggen van de huurders. Daarmee suggereert zij voortdurend dat de heffing een-op-een van de huurders vandaan moet komen. De verhuurders hebben meer inkomsten dan alleen de huren, zoals ook mevrouw Gerken weet.

Mevrouw **Gerken** (SP): Ik verzoek de minister in te gaan op het punt dat zij extra geld binnenhaalt en dat dit in de algemene middelen zal vloeien. Het is dus ook niet duidelijk waaraan het zal worden uitgegeven.

Minister **Dekker**: Dat is juist.

Mevrouw **Gerken** (SP): Als ik het zo hoor, denk ik dat ik het amendement van de heer Van Bochove steun.

De heer **Van Bochove** (CDA): De minister zegt dat de normale begrotingsregels gelden. Deze houden toch in dat hetgeen zij aan het eind van het jaar op haar begroting over heeft, terugvloeit naar de algemene middelen?

Minister **Dekker**: Het antwoord op deze vraag luidt "ja".

Het amendement van de heer Van Bochove op stuk nr. 21 betreft een verdeling van de inkomsten, waarbij ook het scheefwonen wordt betrokken. Ik wil even vaststellen dat ik de heer Van Bochove goed heb begrepen. Als ik het amendement goed begrijp, wil de heer Van Bochove de verhuurders ook een beetje belonen als zij zich netjes gedragen tegenover de huurders. Ik hecht echter zeer aan de marge van 2 procentpunt die in artikel 5 van mijn wetsvoorstel is voorzien. Die marge zorgt ervoor dat verhuurders de grootst mogelijke zekerheid krijgen dat er geen naheffing plaatsvindt. Daar hebben de verhuurders bij mij ten eerste op aangedrongen, en daarom heb ik die marge van 2 procentpunt ook ingebouwd. In de heffingsbedragen is daar ook een voorziening voor opgenomen.

Anderzijds voel ik wel mee met de gedachte die uit het amendement naar voren komt, om verhuurders een positieve prikkel te geven om een gematigd huurbeleid te voeren in relatie tot de huurtoeslag. Dat is immers waar de heer Van Bochove op duidt. Zoals ik het begrijp, wordt dat in het amendement echter geregeld met een financieel open eind, omdat voor iedere 0,1 procentpunt dat de feitelijke huurontwikkeling lager uitkomt dan de in de wet geraamde huurontwikkeling, een bonus wordt gegeven, en die bonus kan nog eens oplopen ook.

De heer **Van Bochove** (CDA): In mijn amendement vraag ik twee dingen.

Op de eerste plaats constateer ik dat de minister de 2 procentpunt in de plus onverstandig vindt, omdat die 2 procentpunt past binnen de afspraken die zij met de verhuurders heeft gemaakt om een naheffing te voorkomen. Ik heb dat gedaan door daar een plafond in te leggen.

Wat het tweede punt betreft heb ik inderdaad bedoeld te zeggen dat corporaties het geld terugkrijgen dat ze besparen door een gematigd huurbeleid te voeren. Die

Dekker

teruggave kan op verschillende manieren plaatsvinden, zoals ik al aangaf in het interruptiedebatje met de heer Hofstra. Dat zou aan de minister overgelaten kunnen worden, maar misschien is het wel interessant om een echte prikkel richting corporaties en verhuurders in te bouwen, en in dat geval zouden ze individueel beloofd moeten worden.

Het tweede element is inderdaad dat verhuurders gestimuleerd zouden moeten worden om een gematigd huurbeleid te voeren. Zo'n gematigd huurbeleid wordt gestimuleerd door daar een extra bedrag in te leggen.

Minister Dekker: Het zou heel prettig zijn als de indiener van dit amendement, de heer Van Bochove, voor voldoende dekking zorgt, want wij hebben niet gekozen voor een systeem met een open eind.

De heer **Van Bochove** (CDA): In de toelichting op mijn amendement heb ik daarover al een opmerking gemaakt. Die blijft overeind, zelfs al zou ik, daarop geattendeerd door de minister, mijn amendement aanpassen. Als ik de drempel van 2 procentpunt in de plus er uithaal, om op die manier tegemoet te komen aan de gemaakte afspraken, blijft mijn formulering over de dekking overeind. De minister betoogde zojuist dat zij met die plus iets extra van de corporaties vraagt. Op die manier wordt voorkomen dat ze te maken krijgen met een naheffing. Dat wil dus zeggen dat de minister iets overhoudt. Daarmee kan zij die extra stimulans heel goed financieren. In mijn amendement loopt dat bedrag binnen dit traject keurig in de pas.

Minister Dekker: Ik wil nog even checken of dat inderdaad het geval is.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik zal mijn amendement aanpassen, zodat ik op dat ene punt uitkom. Dat betreft de plus van 2 procentpunt aan de bovenkant. Die moet worden veiliggesteld, dus ik zal dat uit het amendement halen. Ik begrijp de redenering, maar ik stel tegelijkertijd vast dat dit leidt tot extra inkomsten. Als het volgend jaar iets tegenzit, kun je die twee zaken keurig met elkaar verrekenen.

Minister Dekker: Ik wil daar straks toch nog even naar kijken.

Ik kom bij het amendement van mevrouw Gerkens. Dat is al eerder aan de orde geweest, omdat ook de geliberaliseerde woningen onder de heffing worden geplaatst. Ik heb daarop in eerste termijn al antwoord gegeven. Ik vind het principieel onjuist dat dat op deze manier gebeurt.

Dan kom ik nu bij de vragen van de heer Hofstra. Ik ben blij dat hij zich kan vinden in de tweede nota van wijziging. Hij heeft aangegeven dat de wet geen schoonheidsprijs verdient. Ik heb daarop geantwoord dat de wet wellicht wel de creativiteitsprijs verdient. De heer Hofstra heeft vervolgens aangegeven dat de eindigheid in de wet goed is geregeld en dat bovendien de particuliere verhuurders op de juiste manier worden aangeslagen.

Als de economie aantrekt, stijgen de inkomens en dat zou volgens de heer Hofstra een substantiële verlaging van de huurtoeslag en van de heffing betekenen. In onze berekening echter, zien wij in dat geval niet onmiddellijk een substantiële verlaging van de huurtoeslag. Dat gaat

niet een-op-een op. Het is altijd een onzekere factor in hoeverre verlaging van de heffing kan plaatsvinden. Dat is ook de reden waarom wij zo hebben geantwoord in de brief.

Dan kom ik bij de motie van de heren Hofstra, Van Bochove en mevrouw Koşer Kaya. Die motie geeft aan dat er op termijn een meer structurele regeling gewenst is voor de financiële beheersbaarheid van de huurtoeslag. In de wetgevingsomschrijving is het iets breder geformuleerd dan het hier staat. Een brede betaalbaarheid van het wonen moet nog een nadere invulling krijgen. Dat staat ook in het wetsvoorstel. De motie stelt verder dat vanaf 2010 in goed overleg met de sector alternatieve regelingen moeten worden gezocht. Ook dat staat op een iets andere manier in het wetsvoorstel. Tevens wordt in de motie verzocht om daarbij een relatie te leggen met de nog uit te brengen visie op de woningmarkt. Ik onderschrijf dat. De motie geeft aan dat dit voor 1 mei 2007 rond moet zijn, althans er moeten dan al resultaten naar de Kamer komen. Dat laatste is wat mij betreft wel heel snel. Ik begrijp dat de motie-indieners een politieke verbinding willen leggen naar 1 mei 2007, maar om de resultaten, direct vertaald naar de mogelijkheden voor de heffing, al mee te nemen, vind ik een te grote opgave. De wens begrijp ik, want die heb ik zelf ook, maar ik kan dat niet garanderen. In elk geval onderschrijf ik de richting van de motie.

De heer **Hofstra** (VVD): Nog even over de discussie van een aantrekkende economie, waardoor het beslag op de huurtoeslag daalt. Overigens geldt ook het omgekeerde; als de economie slechter zou gaan, zou het beslag stijgen. Er is een schatting gemaakt, in een bepaalde reeks, hoe groot het bedrag zou moeten zijn dat moet worden geheven. Er is gediscussieerd over de 5% en over de nacalculatie. Wellicht is er een oplossing te vinden om dat mechanisme van jaar tot jaar iets anders te formuleren dan nu in de wet staat, waardoor dit punt waarover veel opmerkingen zijn gemaakt, beter wordt geregeld. Misschien kan het meer op basis van een nacalculatie, waarbij elk jaar wordt gekeken naar het voorgaande jaar en de reeks iets flexibeler in de wet wordt gezet.

Minister Dekker: En met de garantie van het bedrag dat binnengehaald moet worden. Voorzitter, daar zou ik even naar moeten kijken. Ik kom snel met een antwoord.

□

Staatssecretaris **Wijn:** Voorzitter. Het is goed om bij deze tweede termijn aanwezig te mogen zijn. Bij de eerste termijn was ik in een ander deel van ons koninkrijk, overigens om daar overeenstemming te bereiken over een aantal zaken met betrekking tot de belastingen, de Belastingdienst en de douane. Het doet mij goed hier bij te zijn, omdat de Belastingdienst de heffing en de inning van de Wet betaalbaarheidsheffing huurwoningen zal verzorgen. Vragen over de modaliteiten van de heffing, de grondslag en de heffingsplichtigen behoren tot het beleidsterrein van de minister van VROM. Ik wil dit nadrukkelijk gezegd hebben. De heer Hofstra vroeg ook waarom ik de wet niet mede heb ondertekend. Dat is omdat wij proberen het aantal ondertekenaars bij wetgeving te beperken. Dat staat ook in de Aanwijzingen voor de regelgeving. Wij willen de ondertekening

Wijn

beperken tot de bewindspersoon of de bewindspersonen die belast zijn met de behartiging van het belang dat de betrokken wet of regeling probeert te dienen. Dat is in dit geval de minister van VROM. Er zit ook een stukje geschiedenis achter. De wet valt onder de verantwoordelijkheid van VROM. Begin 2005 hebben wij vanuit het ministerie van Financiën via de Belastingdienst aan VROM aangeboden dat de Belastingdienst de uitvoering voor zijn rekening kon nemen. Daarbij gold overigens wel een voorwaarde, die de minister van VROM goed op zich heeft laten inwerken alvorens de Belastingdienst inderdaad te vragen om deze wet uit te voeren, namelijk dat de heffing eenvoudig moest worden vormgegeven. Wij vinden de vormgeving nog steeds dusdanig eenvoudig, dat wijziging niet noodzakelijk is. Deze minister van VROM ken ik inmiddels. Zij zal niet voor allerlei ingewikkeldheden gaan pleiten. Mocht een volgende minister van VROM dat wel doen, dan zal mijn opvolger daar ongetwijfeld snel bij gaan zitten.

De uitvoeringskosten van de Belastingdienst zijn verwerkt in de systematiek van de heffing.

De heer **Depla** (PvdA): Als ik de staatssecretaris goed begrijp, zegt hij dat hij geen antwoord geeft op alle vragen over de grondslag of op mijn vraag aan hem om een oordeel te vellen of dit een ordentelijke belastingwet is, omdat het zijn verantwoordelijkheid niet is en hij de wet alleen uitvoert.

Staatssecretaris **Wijn**: Ik stel een tegenvraag. Wellicht heeft het woord "grondslag" op het terrein van VROM een andere betekenis dan de betekenis die ik intuïtief primair in mijn hoofd heb. Ik bedoel dit niet flauw. Kunt u mij zeggen wat u bedoelt met het woord "grondslag"?

De heer **Depla** (PvdA): Daarop wil ik wel antwoord geven, maar mijn vraag was een andere. Geeft u geen antwoord op mijn vragen, omdat deze de verantwoordelijkheid van de minister van VROM betreffen en u slechts uitvoert, of is er een andere reden?

Staatssecretaris **Wijn**: Voorzitter. Ik had een voorvraag, alvorens ik de vraag van de heer Depla kon beantwoorden. Vervolgens zou ik over diezelfde vraag iets willen opmerken waardoor ik de vraag als zodanig niet zou kunnen beantwoorden, namelijk dat de heer Depla zei dat dit een belasting is en dat is ten enen male pertinent niet waar. Wij praten hier niet over een belasting, maar over een heffing. Ik zal daarop nog uitgebreider terugkomen.

De heer **Depla** (PvdA): Gaat de staatssecretaris een oordeel vellen over de heffing in de zin van de vragen die ik heb gesteld? Anders kan ik namelijk concluderen dat het feit dat hij daar zo nadrukkelijk van wegblijft een duidelijk signaal is dat hij de wet wel uitvoert, maar inhoudelijk eigenlijk maar een gedrocht vindt. Ik ben bang dat de wens te veel de vader van de gedachte was.

Staatssecretaris **Wijn**: Dan was uw wens de vader van uw gedachte, want het is vanzelfsprekend zo dat het kabinet met één mond spreekt. Ik ben het volledig eens met elk woord dat de minister van VROM zojuist heeft uitgesproken. Als u dat ermee bedoelde, dan is dat iets waar de minister van VROM uitgebreid op is ingegaan.

De heer **Depla** (PvdA): Ik bedoel met grondslag precies hetzelfde als de Raad van State. Daar merkt men over de gekozen grondslag op dat "daarin geen rekening wordt gehouden met..." Ik gebruik dus de terminologie van de Raad van State over de grondslag van de heffing; dat is wat ik ermee bedoel.

Staatssecretaris **Wijn**: Ik vermoed dat u de achterliggende filosofie van dit wetsvoorstel bedoelt. Daarover heeft de minister van VROM al gesproken toen zij het had over bijvoorbeeld huurbeleid. Op mijn "engere" beleidsterrein neem ik bijvoorbeeld de WOZ-waarde als grondslag. Als u het in zo'n zin bedoelt, kunt u mij daarover inderdaad wel vragen stellen.

De heer **Depla** (PvdA): U stelt dat het een bestemmingsheffing is. Hebt u daarover geen oordeel, ondanks dat u de heffing uitvoert? Als staatssecretaris van Financiën stelt u dus geen kwaliteitseisen aan bestemmingsheffingen?

Staatssecretaris **Wijn**: Ik heb zeker een oordeel over de kwaliteit, en wel precies het oordeel dat de minister van VROM zojuist heeft uitgesproken.

De heer **Depla** (PvdA): Ik had nog een vraag over het voorbeeld van de studiefinanciering. Ik ben ook benieuwd naar uw reactie op wat de Raad van State zegt. Men geeft daar een "vijfje" aan dit wetsvoorstel; dat is toch niet de eerste de beste beoordeling. Voor kenners betekent dit, dat het voorstel niet naar de Kamer gestuurd moet worden. U ziet meer bestemmingsheffingen dan de minister van VROM.

Staatssecretaris **Wijn**: Bij uw suggestie dacht ik: mijnheer Depla, wat bent u toch creatief.

De uitvoeringskosten die de Belastingdienst maakt, zijn integraal in de heffing verwerkt. De uitvoering is simpel van opzet. Daarom verwachten wij niet snel een verdere besparing op de met de uitvoering gemoeide kosten. Het is overigens usance om, op het moment dat de Belastingdienst door een vakdepartement wordt ingehuurd, de dienst de kosten in rekening brengt. Deze kosten komen dan integraal op de begroting van het vakdepartement te staan. Als wij kunnen bezuinigen op de uitvoeringskosten, zullen wij dat uiteraard niet nalaten.

De heer **Hofstra** (VVD): Doet u dat ook bij de belastingwetgeving?

Staatssecretaris **Wijn**: Ja zeker.

De heer **Hofstra** (VVD): Bent u het dan toch niet met mij eens dat het waarschijnlijk verstandiger is om een iets lager bedrag in te ramen? Wij zouden ons bijvoorbeeld kunnen voornemen dat wij de kosten over twee of drie jaar met eenderde hebben verminderd; het is immers nog een fors bedrag. U heeft misschien de gelegenheid nog niet gehad om de Handelingen na te lezen; ik heb in eerste termijn al aangeboden te helpen bij het uitschrijven van de rekeningen als ik niet meer in de Kamer zou zitten. Het kwam immers neer op ongeveer € 2000 per rekening.

Staatssecretaris **Wijn**: Het is altijd plezierig om mensen

De heer Hofstra (VVD)

© M. Sablerolle – Gouda

met een ondernemersachtergrond in de Tweede Kamer te horen spreken. Ik heb hier geen overzicht van de opbouw van de kosten voor mij liggen. Ik heb het overzicht echter wel gezien; er staat mij bij dat de Belastingdienst ongeveer 1,7% van de verwachte opbrengst in rekening brengt. Dit percentage ligt rond de gemiddelde uitvoeringskosten van de dienst. Het is ook internationaal een tamelijk gebruikelijk percentage. Daarbovenop zit nog een opslag vanwege het feit dat het ministerie van VROM gebruik wil gaan maken van de WOZ-gegevens. Dit wordt meegenomen in het thans tripartiete en straks wellicht "kwartette" overleg tussen de VNG, gemeenten en waterschappen, met de Belastingdienst voorop. Ik meen zelf al gehoor te hebben gegeven aan de oproep van de heer Hofstra om de kosten waar mogelijk omlaag te brengen, door een taakstelling van 10% op de Belastingdienst te realiseren.

Voor de wetsgeschiedenis wil ik hier duidelijk gezegd hebben dat wij hier nu niet praten over een belasting, een rijksbelasting. Dat is onder andere niet het geval omdat de heffing er niet is voor de financiering van de rijksuitgaven in het algemeen. Deze heffing wordt daarom volledig verantwoord op de begroting van VROM. Wel wordt een aantal bepalingen dat in fiscale sfeer wordt gebruikt – Algemene wet rijksbelastingen, Invorderingswet en de Kostenwet invordering rijksbelastingen – van overeenkomstige toepassing verklaard op de hier voorliggende heffingswet. Deze heffing is dus niet fiscaal. Als aan een bepaalde groep een korting wordt gegeven, noemen wij dat in de fiscale sfeer een belastinguitgave. Die moet aan bepaalde criteria voldoen en die wordt bijvoorbeeld elke vijf jaar geëvalueerd. Dat geldt hier dus niet. Het fiscale gelijkheidsbeginsel en de jurisprudentie daaromheen gelden hier dus ook niet. Hier geldt het gelijkheidsbeginsel in bredere zin, zoals de minister van VROM dat zojuist heeft betoogd. Neemt de Kamer deze wet aan, dan moet het voor iedereen die deze wet interpreteert of toepast, duidelijk zijn dat de Kamer dat ook zo ervaart en de duiding die hieraan wordt gegeven, accepteert.

De heer **Depla** (PvdA): Het bijzondere van deze wet is volgens de staatssecretaris dat zij geen betrekking heeft op de algemene middelen; de staatssecretaris is daarom

slechts uitvoerder en niet verantwoordelijk voor de heffing. Is het niet vreemd dat, terwijl elke inkomensondersteunende maatregel die wij in Nederland kennen, uit de algemene middelen wordt gefinancierd, er nu voor een klein onderdeelje van een inkomensondersteunende maatregel in een keer een bestemmingsheffing in het leven wordt geroepen? De staatssecretaris schrijft zelf dat dit uniek is in Nederland. Waarom denkt hij dat het een goed idee is om dat veel vaker te doen?

Staatssecretaris **Wijn**: Dat heeft de minister van VROM net uitgebreid betoogd. Als ik dat nu ga overdoen, ontstaat het spelletje "zoek de tien verschillen", omdat wij dan misschien iets andere woorden gebruiken maar exact hetzelfde bedoelen. Dat doe ik dus niet.

De heer **Depla** (PvdA): Aan de minister stelde ik een andere vraag. Die ging meer over deze specifieke wet. De staatssecretaris van Financiën heeft daarover een bredere verantwoordelijkheid en daarom stel ik hem de vraag of hij het normaal vindt dat wij een inkomensondersteunende maatregel die wij normaal uit de algemene middelen betalen, uit een bestemmingsheffing gaan financieren. Daarop hoeft hij alleen maar met "ja" of "nee" te antwoorden. Als hij maar één woord gebruikt, kan ik ook de verschillen niet meer vinden.

Staatssecretaris **Wijn**: De heer Depla zegt dat in de stukken wordt gesproken over "uniek". Ik heb de stukken niet paraat, maar voor het gemak ga ik ervan uit dat dit inderdaad zo in de stukken staat. Dat wil echter nog niet zeggen dat je iets abnormaal zou vinden. Ik denk niet dat wij deze suggestie moeten overnemen, maar de heer Depla deed in zijn eerste termijn een creatieve suggestie. Ik sluit niet uit dat dit kabinet of een komend kabinet in de toekomst deze richting uitgaat. Als de heer Depla dat in die zin niet abnormaal vindt, kan ik rustig zeggen dat ik niet uitsluit dat wij in de toekomst meer van dit soort tamelijk evidente verbanden zien en dat wij die gaan gebruiken conform de methodiek die hier wordt gehanteerd.

De heer **Depla** (PvdA): Dit bevestigt mij des te meer in mijn oordeel dat wij die weg niet op moeten gaan. Dat was wel creatief gedacht van mij, maar het was wel een beetje om het te ridiculiseren. Het blijkt dat ridicule voorstellen bij de staatssecretaris als heel normaal overkomen. Dat geeft aan dat wij die weg niet op moeten gaan, want voor je het weet gaat de staatssecretaris nog meer van dit soort rare dingen bedenken.

Staatssecretaris **Wijn**: Iemand die in een speech ironie gebruikt, kan soms langs de ander heen gaan. Ik begrijp dat de heer Depla zijn voorbeeld ironisch heeft bedoeld. Ik zie zelf ook niet een, twee, drie hoe wij uitgevers van schoolboeken een bestemmingsheffing kunnen opleggen voor de studiefinanciering. Ik kan hier niet alle begrotingsartikelen zo breed overzien dat ik kan zeggen dat er geen voorbeelden zijn die niet ridicul zijn.

De heer **Hofstra** (VVD): Ik had even de indruk dat de staatssecretaris deed alsof hij de penningmeester van de plaatselijke ijsbaanvereniging is, toen hij zei dat hij niet alle contributies binnen krijgt. Wij hebben nog even gauw in de beginstukken, de stukken nrs. 1 en 2, gekeken; daarin staat een heel hoofdstuk over aangifte,

Wijn

betaling en invordering. Dat zijn allemaal teksten die ik ook altijd bibberend lees wanneer ik een blauwe envelop openmaak. Volgens mij is het allemaal dus heel dwingend en richtinggevend en wekt dit de indruk dat u het geld wel krijgt, misschien afgezien van een enkele particuliere verhuurder die failliet gaat. Corporaties kunnen immers niet failliet gaan. Ik ben het dus nog steeds met de heer Van Bochove eens dat 5% een grote marge is.

Staatssecretaris **Wijn**: U zegt heel veel, maar ik herhaal dat dit geen belasting is, maar dat de terminologieën uit de Algemene wet de rijksbelastingen en uit de Invorderingswet, voorzover zij van toepassing kunnen zijn, worden gebruikt omdat de desbetreffende wetgeving in de meer procedurele zin van het woord kan worden gebruikt. Dat betekent echter niet dat het bij dit wetsvoorstel om een belasting gaat. Als u vervolgens vraagt of de Invorderingswet qua systematiek wordt gebruikt voor de realisatie van deze heffing omdat die wet door overeenkomstige toepassing relevant is, luidt het antwoord "ja".

Mevrouw **Gerken** (SP): Ik kom terug op het korte interruptiedebatje tussen u en de heer Depla. U zei gekscherend dat u de uitgevers geen heffing kunt laten betalen voor de mensen die studeren. Dat is natuurlijk de verkeerde beeldspraak, maar het is volgens u dus denkbaar dat wij straks tegen hogescholen en universiteiten zeggen dat zij een heffing moeten betalen naarmate zij meer studenten hebben die studiefinanciering ontvangen, omdat wij die studiefinanciering anders niet kunnen betalen, en dat zij daartoe het collegegeld mogen verhogen.

Staatssecretaris **Wijn**: Ik zou nu een pad op gaan dat speculatief en filosoferend wordt. Dat is heel gevaarlijk als je dat doet in een openbare setting. Ik kan mij voorstellen dat het voorbeeld dat de geachte afgevaardigde van de SP nu naar voren brengt, haar in haar gedachtegoed aanspreekt, maar het voorbeeld spreekt mij niet een, twee, drie aan.

Mevrouw **Gerken** (SP): Het eerste deel van uw laatste zin moet u mij nog maar eens uitleggen, maar ik zal zeggen wat mij niet aanspreekt in uw denkwijze. U zegt dat, op het moment dat wij de Rubicon oversteken, meer van dit soort voorstellen zullen volgen. U haalt alle solidariteit uit ons belastingstelsel. U noemt het "een heffing", maar laten wij eerlijk zijn: het is natuurlijk een vorm van belasting. U haalt die solidariteit eruit en u zegt, net zoals de minister, dat bepaalde groepen nu eenmaal een beetje meer moeten betalen dan andere groepen om hun eigen broek op te houden.

Staatssecretaris **Wijn**: Ik ben het ten principale niet eens met de opmerking dat ergens solidariteit uit wordt gehaald of dat de solidariteit wordt ondermijnd. Daar is minister Dekker echter al op ingegaan. Ik ga dat niet herhalen, want anders wordt dit een heel lange sessie.

Mevrouw **Gerken** (SP): Ik maak mij grote zorgen over het feit dat de staatssecretaris het denkbaar acht dat er meer van dit soort heffingen zullen volgen.

Staatssecretaris **Wijn**: U noemde een voorbeeld in het

hogere onderwijs. Dat prikkelt in ieder geval mijn creatieve denken, maar ik heb ook aangegeven dat ik niet een, twee, drie voorbeelden kan aandragen waarin het kabinet deze figuur ook zou kunnen toepassen. Ik wil echter niet uitsluiten dat dit in de toekomst vaker gebeurt. Dit is in die zin uniek dat het nu voor de eerste keer gebeurt. Het zou best kunnen dat wij in de toekomst meer voorbeelden vinden. De minister van VROM parafraserend: als entiteiten in een totaal systeem voordelen hebben van het totale systeem, mogen wij op basis van die voordelen een bijdrage verwachten om het systeem in zijn totaliteit overeind te houden.

De heer **Van Bochove** (CDA): Om te beginnen, dank ik de staatssecretaris voor zijn keurige uiteenzetting over datgene wat belastingen en heffingen allemaal met zich meebrengen. Deze les hebben wij allemaal weer tot ons kunnen nemen.

Ik zou mevrouw Van Gent willen parafraseren door te zeggen: maar, staatssecretaris, wij kennen u toch als iemand die trots is op wat zijn dienst allemaal presteert. U zegt dat hier ook met een zekere regelmaat.

Staatssecretaris **Wijn**: En zo is het ook!

De heer **Van Bochove** (CDA): Absoluut en daarom wilde ik het ook even zeggen. Maar moet ik uw antwoord op de vraag van de heer Hofstra nu interpreteren als: mijn dienst staat ervoor dat wij met de normale werkwijze die wij kennen en de normale manier waarop wij met heffingen en belastingen omgaan de bedragen binnen krijgen?

Staatssecretaris **Wijn**: Ook wij hebben natuurlijk altijd te maken met een post dubieuze debiteuren of met een bepaalde mate van niet invorderbaarheid bij de belastingopbrengsten. Het loopt via de begroting van de minister van VROM en dat is overigens nog een verschil tussen heffingen en belastingen. Wij praten hier over regels rondom het uitgavenkader c.q. de niet belastingopbrengsten en dus niet over regels rondom de inkomstenkant van de begroting. Ook dat is een systematisch verschil. Ik kan mij daarom wel voorstellen dat de minister van VROM zegt dat dit een nieuwe wet is, dat men wordt uitgenodigd om aangifte te doen en dat men dat ook zelf moet doen, dat zij een bepaalde onzekerheid ziet in de uitvoering en dat zij daar enige rust voor op de begroting wil inbouwen. Net is vanuit de Kamer het voorbeeld gekomen waarin het wel meeviel, maar als het straks nu eens tegenvalt? Als dat gebeurt, heeft de minister van VROM conform de begrotingsregels natuurlijk wel een zure appel te verwerken.

De heer **Van Bochove** (CDA): De wet geeft precies aan op welke grondslag er moet worden geïnd. De WOZ-waarden zijn van tevoren keurig te berekenen, de partijen zijn bekend. De minister heeft zojuist nog gezegd dat het ook nog een eenvoudige wet is, ook qua uitvoering. Wij weten dus om wie het gaat. Er wordt een geweldig bedrag ingeboekt aan mogelijk risico, maar dat doen wij bij de Belastingdienst toch ook niet? Dit is toch overvragen, temeer omdat uzelf net aangaf dat uw dienst het doet op de manier zoals hij dat in alle gevallen doet.

Staatssecretaris **Wijn**: Inderdaad ramen wij de belastingopbrengsten niet met onzekerheidstoelagen. Ik heb u

Wijn

aangegeven dat wij ook bij de belastingen wel degelijk te maken hebben met een bepaald percentage niet-invorderbaarheid. Dat is dus wel een risico. Maar, omdat dit aan de uitgavenkant zit en via de begroting van VROM loopt en de minister van VROM bepaalde aannames heeft gemaakt – waarvan ik zeg “better safe than sorry” – vind ik dit helemaal geen gekke manier van ramen.

De heer **Hofstra** (VVD): Als je als ondernemer 5% dubieus op de balans probeert te verwerken, dan vindt iedereen dat goed behalve de belastinginspecteur. Ik vind dus dat u een heel grote marge hanteert. Volgens mij ligt de oplossing voor de hand. Blijven in de afronding nog even hangen de discussie over de 5% en verder de dynamiek van het systeem. Er is een tijdreeks van prognose: als alles gaat zoals wij denken dat het gaat, moeten wij zoveel binnenhalen. Die bedragen staan ook in de memorie van toelichting. Ik denk dat wij eruit zijn als de regering toezegt dat er elk jaar een nacalculatie plaatsvindt. Als het eerste jaar 5% te veel binnen wordt gehaald, kan dat het volgend jaar worden gecorrigeerd. Zo zijn wij er volgens mij wel uit.

Staatssecretaris **Wijn**: Daar wordt in de brief al uitgebreid op ingegaan en ik kan daar nu niets aan toevoegen. De minister van VROM heeft daar in haar antwoord ook nog het een en ander over gezegd. Als u vindt dat 5% te hoog is en zou zeggen dat er maar 0% van moet worden gemaakt, dan vind ik in ieder geval dat u de verkeerde kant op gaat.

De heer **Hofstra** (VVD): Dat heb ik ook niet gezegd. Ik heb zelfs geen bezwaar tegen 5% in het eerste jaar. Het tweede jaar weet je wat je ontvangen hebt. Wellicht blijkt dan 2% niet te zijn geïnd. Dat tweede jaar kun je dat dan nog wat bijstellen. Volgens mij komt de regering niets tekort als die reeks van de prognose nauwkeurig wordt gevolgd door het dynamische systeem, waarbij de economie een rol kan spelen, maar ook de huurverhogingen. Wij kijken dan van jaar tot jaar hoe het gaat!

Staatssecretaris **Wijn**: Het is natuurlijk redelijk dat je naar bevind van zaken handelt en naar bevind van zaken kijkt. De toezegging staat al in de brief, maar ik zal haar hier expliciteren. Na een jaar ervaring zullen wij bezien of dit een verstandig opslagpercentage is.

De motie op stuk nr. 23 van de heer Duyvendak en mevrouw Van Gent heeft betrekking op de dekking van de 75 mln. Dit klinkt als een zwaar bedrag, dat is het ook, maar dit geldt wel voor de periode tot 2010. Op jaarbasis is het dus een lager bedrag. Het begrip augustusbrief is mij tot op heden ook niet helemaal duidelijk, maar de Kamer kan er vanuit gaan dat bij de Miljoenennota duidelijk wordt hoe hiermee wordt omgegaan. Het signaal van de Kamer dat er geen additionele ombuigingen of bezuinigingen op de begroting van VROM moeten worden gezocht, is in ieder geval helder.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik zou graag weten wat nu precies het standpunt van de regering is over het amendement op stuk nr. 15. Als er een bedrag van 60 mln. wordt uitgetrokken om risico's af te dekken, wil ik graag weten hoe wij precies met die nacalculatie omgaan. In dit traject is er wellicht ook een relatie met

mijn andere amendement. Daarom nodig ik de regering uit hetzij vanavond, hetzij schriftelijk aan te geven hoe zij met deze twee amendementen zal omgaan, opdat de Kamer precies weet dat er niet te veel wordt geheven en dat er op een correcte manier wordt gehandeld. Tot dat moment houd ik mijn beide amendementen nog boven tafel.

Staatssecretaris **Wijn**: Ik zeg graag toe dat de minister en ik nog voor de stemmingen een brief zullen sturen aan de Kamer. Wij zullen daarin ingaan op onze werkwijze. Wij ontraden de aanneming van het amendement overigens wel, omdat het te veel risico's oplevert als die 5% naar nul wordt teruggebracht. Wij zullen in die brief duidelijk maken hoe wij met de nacalculatie zullen omgaan. Wij zullen dit zo snel mogelijk doen. Dit hoeft de verdere behandeling in de richting van de stemming niet in de weg te staan.

De heer **Hofstra** (VVD): De staatssecretaris zei zojuist, oké, wij hebben een deal, het eerste jaar kiezen wij voor 5% en daarna gaan wij kijken hoe het moet. Dat was niet mijn voorstel en ik ga hier dan ook niet mee akkoord. Ik ben niet voor 0%, het mag het eerste jaar wat mij betreft wel 5% zijn, maar ik wil dat er wordt nagedacht over de dynamiek. Er is een prognose voor die jaren en de regering zou in de wet een paar regels moeten opnemen waaruit blijkt hoe er met afwijkingen wordt omgegaan. Dit kan betekenen dat er wordt gekozen voor een ander huurbeleid, maar dit kan ook door de economie worden opgelost. Als dan blijkt dat 5% te hoog is, kan dit worden gecorrigeerd.

Staatssecretaris **Wijn**: Als wij dit heel breed trekken naar economische ontwikkelingen, wordt het erg lastig. Als wij hierbij ook de ontwikkelingen in de huurtoeslag, de WOZ-waarde en het aantal verhuurders en huurders betrekken, stellen wij de reguliere automatische stabilisatoren in het begrotingsbeleid ter discussie. Ik vind dit wat anders als wij praten over uitvoeringsrisico's met betrekking tot oninbaarheid, aangiftebedrag enzovoorts.

Wij zullen hier in de brief op terugkomen. Wij zullen nog eens nalezen wat u precies heeft gezegd en bedoeld. Het doet mij deugd dat u zegt: ik pleit niet voor van vijf naar nul. Dit staat overigens wel in het amendement van de heer Van Bochove. Dat betekent dus dat het aan ons is om de Kamer een brief te sturen en de Kamer in de gelegenheid te stellen om gezamenlijk wel of niet iets aan te passen.

Mevrouw **Gerken** (SP): In de brief zal ingegaan worden op de mogelijkheid dat niet aan de prognose wordt voldaan, maar niet op de vraag of onvoorziene uitgaven die niets te maken hebben met de betaalbaarheidsheffing, ook met deze heffing van 5% kunnen worden gedekt.

Staatssecretaris **Wijn**: Daarvoor gelden de reguliere begrotingsregels.

De heer **Depla** (PvdA): Kunt u zeggen hoeveel mensen bij de uitvoering zijn betrokken?

Staatssecretaris **Wijn**: Dat moet ik even in de stukken opzoeken.

Wijn

De heer **Depla** (PvdA): Laat ik dan intussen een andere vraag stellen. U schrijft dat de uitvoering geen enkel probleem is. Dat zei u echter ook over de AWIR en de huurtoeslag en nu wij een half jaar verder zijn, moeten wij toch constateren dat zich daarbij allerlei problemen voordoen. Zo hebben sommige mensen nog steeds niet het geld gekregen waar ze recht op hebben. Hoe moet ik nu geloven dat dit soort problemen zich niet meer zal voordoen?

Staatssecretaris **Wijn**: Het lijkt de quiz Twee voor twaalf wel. Ik ben nog een vraag aan het opzoeken en ik krijg alweer de volgende vraag over mij heen!

Het antwoord op uw tweede vraag is dat toeslagen niet te vergelijken zijn met heffingen. Bij toeslagen moeten wij bedragen uitkeren en hoeven wij geen bedragen te heffen of te innen. Daardoor zijn de problemen voor de automatisering veel minder groot, want wij kunnen dan gemakkelijk aansluiten bij de bestaande software. Bovendien gaat het om een beperkte doelgroep die door het kadaster en het ministerie van VROM goed in kaart is gebracht. Voorts zullen wij deze heffing plaatsen op een persoonlijke internetpagina die voor bedrijven, en later voor burgers, zal worden opgezet. Ik begrijp dat u deze vergelijking graag wilt maken, maar ze gaat dus niet helemaal op.

Uw eerste vraag was hoeveel mensen hiervoor nodig zijn. Dat kan ik nu niet vinden in mijn stukken, maar ik kan u wel zeggen dat de uitvoeringskosten tussen de 2 en 2,5 mln. zullen uitkomen. Daarin zijn zowel de kosten voor ICT begrepen als die voor personeel en materiaal. Overigens kunnen deze heffingen ook voor een gedeelte meegenomen worden bij de reguliere behandeling van individuele belastingplichtigen.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over het wetsvoorstel en de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 22.13 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. een koninklijke boodschap, ten geleide van voorstel van (rijks)wet Wijziging van het Wetboek van Strafrecht (verlenging verjaring inzake overtredingen na stuiting) (30582).

Deze koninklijke boodschap, met de erbij behorende stukken, is al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, inzake verlenging van diverse verdragen (24493, R1557, nr. 24);

drie, van de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, te weten:

een, ten geleide van verslag van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (21501-02, nr. 687);

een, over de toetredende lidstaten van de Europese Unie (23987, nr. 64);

een, over de gevolgen voor de Nederlandse staatsinstellingen (29993, nr. 27);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Ontwikkelingssamenwerking, ten geleide van jaarverslag 2005 van de Homogen Groep Internationale Samenwerking (HGIS) (30565);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken, van Defensie en voor Ontwikkelingssamenwerking, over voortzetting troepenmacht in Bosnië-Herzegovina (29521, nr. 26);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken, ten geleide van de notitie "Energievoorzieningszekerheid en Buitenlands Beleid" (29023, nr. 26);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, inzake de Nederlandse inzet voor de SAVVN inzake hiv/aids (26150, nr. 38);

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van verslag van de werkgroep Hoog Niveau voor Asiel en Migratie (21501-20, nr. 317);

een, van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van de zevende voortgangsrapportage over uitvoering van veiligheidsprogramma's (28684, nr. 85);

twee, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, te weten:

een, over de opheffing van organisaties (29628, nr. 37);

een, over normering topinkomens in de semi-publieke sectoren (30111, nr. 10);

een, van de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie, inzake koerswijziging voor de zgn. "derde hoofdtak" van Defensie (30300-X, nr. 106);

een, van de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, over te veel administratieve lasten voor burgers in contact met de overheid (29362 en 29515, nr. 93);

een, van de ministers voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, over de doorlichting van de kennis- en adviesfuncties (24503, nr. 33);

vijf, van de minister van Financiën, te weten:

een, ten geleide van de agenda Ecofin Raad (21501-07, nr. 527);

een, ten geleide van de agenda jaarvergadering Europese investeringsbank (21501-07, nr. 528);

een, inzake het van de hand doen aandelen van de Staat in connexion Holding N.V. (28165, nr. 40);

een, over de structurele financieringsproblematiek van de gemeente Almere (29435, nr. 168);

een, inzake aanbidding van ontwerp teksten (29708, nr. 44);

een, van de minister van Defensie, inzake onderzoek naar aanleiding eindrapport "Defensie en Terrorisme" (27925 en 30300, nr. 215);

een, van de minister en de staatssecretaris van Defensie, inzake actualisering van de Prinsjesdagbrief 2003 (30300-X, nr. 107);

een, van de staatssecretaris van Defensie, ten geleide van de nota integrale visie opleidingsbeleid militair personeel ministerie van Defensie (30300-X, nr. 105);

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van rapport "Structurele bevolkingsdaling, een urgente nieuwe invalshoek voor beleidsmakers" (30300-XI, nr. 121);